

SK

AK

NR. 9

SEPTEMBER 1966

62. ÅRGANG

KR. 2,25

BLADET

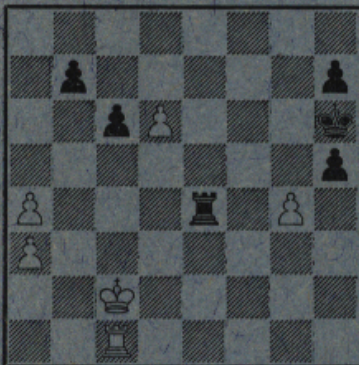
MEDLEMSBLAD FOR DANSK SKAK UNION

SLUTSPIL OG STUDIER

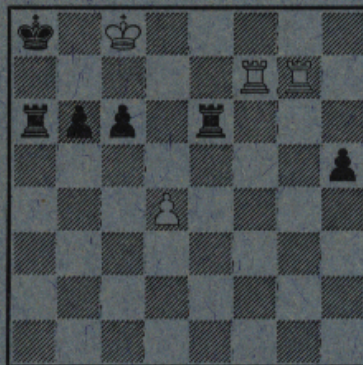
Seks studier af A. Wotawa

(Løsninger på 3. omslagsside)

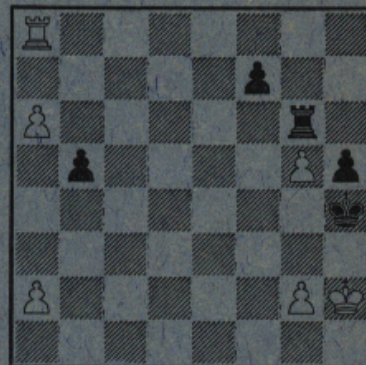
1

2

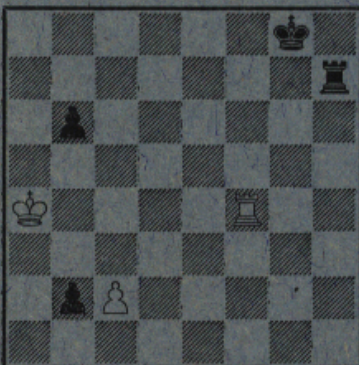

3

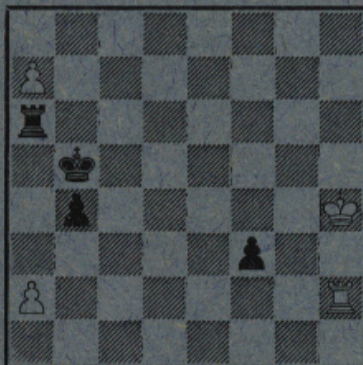

Hvid trækker og vinder

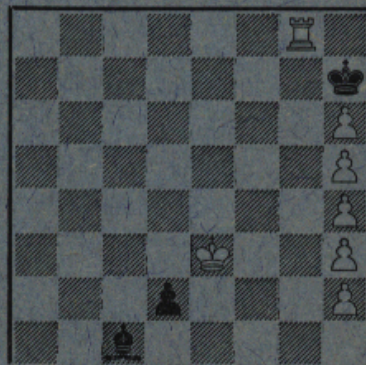
4

5

6

Hvid trækker og holder remis

INDHOLD

Piatigorsky-cup – Studenterolympiaden – Ungdomsturnering i Schilde – Turneringen i Kislovodsk
Skoleskak – Divisionsturneringen – Skak som samleobjekt – Problemskak
Korrespondanceskak – Nyheder

Vil De vinde over Bent Larsen?

Vojens Skakklub agter at afholde simultanmatch med så mange deltagere som muligt mod stormester *Bent Larsen*, d. 11. september 1966. Kampen afholdes på Vojens Ungdomsskole, og begynder kl. 10,30.

Skakspillere, som ønsker at deltage, kan melde sig snarest muligt til formanden E. R. Nielsen, telf. (045) 41550 Vojens. Skakspil skal medbringes!!!

Ændring til klubfortegnelsen

Nørresundby skakklub: Formand: Henry Thomsen, Tjørnevænget 9, Nørresundby, telf. (08) 13 56 60. Kasserer: Preben Østergaard, Skansevej 68, Nørresundby. Spillested: Folkets Hus, Lille sal, indgang Smedegade. Spilleaften: mandag.

Anders Norre død

En af Nørresundby skakklubs støttepiller siden klubbens start i 1934 – Anders Norre – er død, kun 58 år gammel. Han var gennem en årrække en af klubbens stærkeste spillere, og mange er de points, han har hentet hjem til klubben.

I klubbens ledelse har han også været en af de mest betydningsfulde støtter, idet han gennem tiderne har beklædt alle poster indenfor denne.

Mange af landets skakspillere vil også kunne huske Anders Norre som turneringsleder ved påkestævnerne i Ålborghallen 1955, 1960 og 1965. Anders Norre vil blive husket og savnet i Nørresundby skakklub. *O. H.*

Studenterforeningens 3. internationale skakturnering 18.-23. juli 1966

I lighed med de to sidste år har Studenterforeningen i forbindelse med skakfraktionen og Studenterforeningens internationale udvalg som et led i Get-together-arrangementer gennemført en international skakturnering over 8 runder efter Risskov-turneringsmønstret med 58 deltagere, af hvilke 20 spillere var så stærke, at de blev seedede. Det internationale moment var præget af 20 gæstende juniore fra Hamborg-skakklubben Johanneum/Alstertal, der som K. S. U.s gæster deltog i turneringen sammen med holdlederen, Herbert Jess. Derudover deltog Hans Petter Bie fra Oslo og Grahame Pearson fra Glasgow, der også var med sidste år. Blandt de seedede danskere deltog årets danmarksmester Bjørn Brinck-Claussen, der gjorde det så godt, at han løb af med turneringens 1. præmie i form af en plovmand. Men Jens Haagen Hansen, St. S., var lige i hælene og opnåede det samme antal points, nemlig 7,

men fik en $1\frac{1}{2}$ points dårligere korrektion. Videre opnåede Ole Jakobsen 3. præmie med $6\frac{1}{2}$ points og Mogens Moe, ligeledes St. S., 4. præmie med 6 points. Moe fik ellers en dårlig start med to andeæg, men scorede derpå 6 points i træk. Som nr. 5 og 6 fulgte to af de dygtigste tyske juniore, Ulrich Thiessen og C. Kiffmeyer med hver $5\frac{1}{2}$ points. De førte turneringen efter 6. runde, hvor Thiessen havde haft held til at besejre selveste danmarksmesteren. Men i de to sidste runder tog de førende danskere sig vældigt sammen og viste de to tyskere hen til 5. og 6. pladsen. 7. præmie tilfaldt Erik Jarlnæs, F. S.

Blandt de ikke-seedede spillere tilfaldt 1. præmie Thomas Clemens, Hamborg, og 2. præmie: Hans Jürgen Hahn, ligeledes Hamborg.

Som bedste junior fik Kaare Vissing Andersen, F. S., 1. præmie og Troels Bjerre, Gentofte, 2. præmie.

Endelig blev der ved lodtrækning blandt alle, der havde gennemført turneringen – uden dog at få præmie – fordelt 2 ekstrapræmier, der tilfaldt Wolfgang Kinscher, Hamborg, og Leif Berg, Helsingør.

Som turneringsleder fungerede Sven Caspersen og Sven Bing.

Åben turnering i Sorø amtskreds

Alle medlemmer af Dansk Skak Union indbydes til at deltage i Sorø amtskreds åbne enkeltmandsturnering, der spilles efter Monrads system over 7 runder således:

1. runde i Næstved mandag den 24. oktober kl. 19,30.
2. runde i Egeslevmagle tirsdag den 15. november kl. 19,30.
3. runde i Sørbymagle onsdag den 30. november kl. 19,30.
4. runde i Korsør mandag den 9. januar kl. 19,30.
5. runde i Fuglebjerg tirsdag den 24. januar kl. 19,30.
6. runde i Skelskør onsdag den 8. februar kl. 19,30.
7. runde i Slagelse søndag den 19. februar kl. 9,00.

Der spilles i følgende klasser:

1. kl., 2. kl., 3. kl., 4. kl., juniørkl. 1 og juniørkl. 2. Indskudet hhv. kr. 15,00, 12,00, 10,00, for 3. og 4. kl., 7,00 for juniore.

Tilmelding til *W. Lundgreen, Absalonsgade 2, Sorø* senest den 7. oktober med forslag til klasse, samt turneringsindskudet.

Indmeldelsen er først effektiv, når jeg har indskudet.

Flere nyheder 3. omslagsside

SKAKBLADET

September 1966 . Nr. 9 . 62. årgang . Redaktion: Eigil Pedersen

Medlemsblad for Dansk Skak Union

Piatigorsky-Cup

**Strålende indsats af stormester Bent Larsen
Besejrede verdensmesteren to gange!**

Årets stærkest besatte skakturnering er spillet i den amerikanske by Santa Monica i Californien, og den danske stormester Bent Larsen var naturligvis inviteret med efter hans fine resultater i turneringer og matcher de sidste par år. Turneringens vært var *Mrs. Piatigorsky*, der er en habil skakspiller, og som tidligere har stået for arrangementet af den første Piatigorsky-Cup i 1963, hvor Petrosjan og Keres delte førstepladsen, og af matchen mellem Bobby Fischer og Reshevsky. Nu havde fru'en igen samlet ti af verdens bedste spillere til en dobbeltrundet turnering om en guldpokal og en præmiesum på 20.000 dollars. Alle deltagerne fik fri rejse og ophold, og der var præmier til alle, idet præmielisten havde følgende udseende: 1. pr. 5.000 dollars, 2. pr. 3.000 dollars, 3. pr. 2.250 dollars, 4. pr. 2.000 dollars, 5. pr. 1.750 dollars, 6. pr. 1.500 dollars, 7. pr. 1.300 dollars, 8. pr. 1.150 dollars, 9. pr. 1.050 dollars og 10. pr. 1.000 dollars.

Med så mange penge på højkant er det ikke mærkeligt, at spillerne bliver lidt forsigtige, og det viser sig da også, at ikke mindre end 55 partier af 90 sluttede med remis – for meget, selv om flere af dem på ingen måde var stormesterremis'er. Bent Larsen blev helten i første akt, idet han efter en svag start med et unødigt tabsparti til Ivkov i første runde spillede sig gevaldigt op, og efter sejre over Najdorf, Fischer, Petrosjan og Portisch delte han førstepladsen sammen med Spasski efter første omgang, hver med 6 points. Det første parti i anden omgang – denne gang med modsat farve i forhold til første omgang – gav Bent Larsen revanche i partiet mod Ivkov, og da Spasski »kun« spillede remis mod Petrosjan, førte Larsen turneringen med 7 points mod Spasskis 6½ points, og der var udsigt til en vældig slutspurt om førstepræmien mellem de to spillere. Men så kom Bent Larsen ud for en svaghedsperiode – vistnok en utilpashed, og Larsen burde nok have søgt læge for at blive strammet lidt op – og det førte til nogle aldeles unødige nederlag i de følgende runder mod Donner og Unzicker. I begge tilfælde havde Larsen remis-tilbud, men afslog og tabte! Derved gik truslen mod Spasski delvis fløjten, og han kunne i ro og mag »remisere« sig frem til turneringssejren, selv om Bobby Fischer var lige ved at indhente ham. Ærgerligt nok, og Bent Larsen skriver da også til »Skakbladet«s redaktør: »Du kan roligt citere mig for bemærkninger om, at jeg burde have vundet turneringen, at Petrosjan var heldig med at få 50 %, at remisprocenten var for høj (55/90), men at min burde have været højere (remis-tilbud fra Donner og Unzicker, afvikling til mindst remis mod Spasski i anden omgang). Men i de 5 runder kunne jeg ikke regne 3 træk frem. Da jeg spillede mod Petrosjan i anden omgang, havde jeg været sløj de sidste dage – og kun scoret ½ point i 5 partier – og da jeg havde udført mit 26. træk, sagde jeg til Donner, at hvis jeg ikke vandt dette parti, ville jeg gøre alvor af at søge læge.« Bent Larsen vandt partiet (Larsen-Petrosjan 2-0!) og kom efter svaghedsperioden med en stærk slutspurt, der sikrede ham en fortjent tredjeplads – fortjent fordi hans kampvilje er enestående, og han sammen med Bobby Fischer var den spiller, der vandt de fleste partier. Og Bent Larsen har efterhånden udviklet sig til den store skakmester, der behersker alle faser af spillet. Han spiller gerne »umoderne« åbningsspil (naturligvis efter grundige forberedelser), mestrer som få midtspillet, og der er ikke mange spillere i dag, der når op på siden af Larsens slutspilteknik! Alt dette fik Larsen bevist i Piatigorsky-turneringen, og hans sejr over Petrosjan i begge partier tyder da også på, at han er den rette mand til at vælte russeren af tronen. Blot kunne man ønske, at han af og til tog den lidt med ro, når han kommer ind i stillinger, der er »næsten lige«. Det kan være opslidende at skulle presse noget ud af »ingenting«, og med det hårde program i Santa Monica – fire partier og hængpartier afviklet pr. uge – havde en »billig« remis nu og da sparet på kræfterne. Hjertelig til lykke med resultatet, kære Bent!

Spasski vandt turneringen med 5 vundne og 13 remispartier og gjorde det ved solidt spil uden dikkedarer. Han skulle nok have tabt til Bent Larsen i første omgang og var heldig mod samme modstander i det andet parti, men hans turneringstaktik er uforlignelig, selv om »uglerne« ikke holder af den. Han napper en »billig« remis nu og da og koncentrerer sig udhvilet til de helt

store opgaver skelende til pointsstillingen! Han har været lykkelig over Larsens nedgangsperiode i anden omgang, men fik så en anden modstander, idet Bobby Fischer pludselig »begyndte at spille skak« i turneringens anden omgang og vandt det ene parti efter det andet. Men klodsen om benet – kun 3½ points i første omgang – var for tung til at Fischer indhentede Spasski, men han fik da vist, at han sammen med Larsen er en stor trussel for det russiske herredømme på verdensmestertronen.

I dette og følgende numre af »Skakbladet« gennemgås turneringens partier runde for runde, og foruden resultaterne bringer vi angivelse af åbningsspillet og partiernes trækantal i parentes.

1. omgang	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.
1. Spasski, Sovjet	—	½	½	½	½	1	½	½	1	1	6
2. Larsen, Danmark	½	—	½	1	1	½	½	1	1	0	6
3. Reshevsky, USA	½	½	—	½	½	½	1	½	½	½	5
4. Najdorf, Argentina	½	0	½	—	½	½	½	0	1	1	4½
5. Portisch, Ungarn	½	0	½	½	—	½	½	1	½	½	4½
6. Unzicker, Vesttyskland ..	0	½	½	½	½	—	½	½	½	1	4½
7. Donner, Holland	½	½	0	½	½	½	—	½	½	½	4
8. Petrosjan, Sovjet	½	0	½	1	0	½	½	—	½	½	4
9. Fischer, USA	0	0	½	0	½	½	½	½	—	1	3½
10. Ivkov, Jugoslavien	0	1	½	0	½	0	½	½	0	—	3

2. omgang	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.
1. Fischer, USA	—	½	1	½	½	1	1	1	1	1	7½
2. Spasski, Sovjet	½	—	½	½	½	1	½	½	½	1	5½
3. Portisch, Ungarn	0	½	—	½	½	½	½	½	1	1	5
4. Unzicker, Vesttyskland ..	½	½	½	—	½	1	½	½	½	½	5
5. Petrosjan, Sovjet	½	½	½	½	—	0	½	1	½	1	5
6. Larsen, Danmark	0	0	½	0	1	—	1	½	1	0	4
7. Reshevsky, USA	0	½	½	½	½	0	—	1	½	½	4
8. Najdorf, Argentina	0	½	½	½	0	½	0	—	½	1	3½
9. Ivkov, Jugoslavien	0	½	0	½	½	0	½	½	—	1	3½
10. Donner, Holland	0	0	0	½	0	1	½	0	0	—	2

Præmielisten fik herefter følgende udseende:

1. Spasski, Sovjetunionen	6 p. + 5½ p. (5 v., 13 remis, 0 t.) = 11½ p.
2. Fischer, USA	3½ p. + 7½ p. (7 v., 8 remis, 3 t.) = 11 p.
3. Larsen, Danmark	6 p. + 4 p. (7 v., 6 remis, 5 t.) = 10 p.
4-5. Unzicker, Vesttyskland	4½ p. + 5 p. (2 v., 15 remis, 1 t.) = 9½ p.
4-5. Portisch, Ungarn	4½ p. + 5 p. (3 v., 13 remis, 2 t.) = 9½ p.
6-7. Petrosjan, Sovjet	4 p. + 5 p. (3 v., 12 remis, 3 t.) = 9 p.
6-7. Reshevsky, USA	5 p. + 4 p. (2 v., 14 remis, 2 t.) = 9 p.
8. Najdorf, Argentina	4½ p. + 3½ p. (3 v., 10 remis, 5 t.) = 8 p.
9. Ivkov, Jugoslavien	3 p. + 3½ p. (2 v., 9 remis, 7 t.) = 6½ p.
10. Donner, Holland	4 p. + 2 p. (1 v., 10 remis, 7 t.) = 6 p.

1. runde den 17. juli

Petrosjan-Spasski, Modtaget dronninggambit (29) remis. Reshevsky-Fischer, Kongeindisk (42) remis. Portisch-Najdorf, Kongeindisk (33) remis. Ivkov-Larsen, Dronningindisk (46) 1-0. Donner-Unzicker, Nimzoindisk (43) remis.

Kun partiet mellem Ivkov of Larsen blev ikke færdigspillet, men afbrudt i en tabt stilling for Larsen, der havde stået bedst i midtspillet, men soldede det hele bort i tidnøden.

4299 Dronningindisk

Hvid: Ivkov. Sort: Larsen.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sf3, b6 4. g3,

Lb7 5. Lg2, Lb4† 6. Ld2, L×d2† 7. D×d2, d6 8. Sc3, 0-0 9. Sh4, L×g2 10. S×g2, e5 11. d×e5.

Det ses tydeligt, at den jugoslaviske stormester har respekt for Larsen, der bankede ham eftertrykkeligt i kandidattureringens kvartfinalematch.

11. —, d×e5 12. D×d8, T×d8 13. e3, Sc6 14. Ke2, e4 15. g4, S×g4 16. S×e4, Te8.

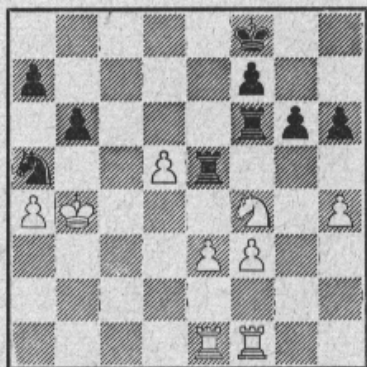
Sort har initiativet i et fordelagtigt slutspil og hvid skal spille meget nøjagtigt for at holde ligevægten.

17. Sc3, Sd4† 18. Kf1, Sf3 19. h3, Sf6

20. Td1, Tad8 21. Sd5, S×d5 22. c×d5, c5.

På denne måde har sort »fabrikeret« en bondemajoritet på dronningfløjen.

23. h4, Kf8 24. Sf4, Td6 25. Ke2, Se5 26. a4, Sc4 27. b3, Sa5 28. Tb1, Te4 29. Kd3, Te7 30. Kc3, g6 31. Tbel, h6 32. f3, Tf6 33. Thf1, Te5 34. b4, c×b4† 35. K×b4.

35. —, g5?

En alvorlig fejl i tidnøden. Nu trænger hvid ind i den sorte stilling.

36. Sh5!, Td6 37. e4, f5 38. h×g5, h×g5 39. Sg3, f×e4?

Sort kunne have forsøgt sig med 39. —, f4 for efter 40. Sf5 at svare med T×f5! 41. e×f5, T×d5 og hvid får besvær med at vinde slutspillet, men hvid spiller bedre 40. Se2 og så er det sort, der har besværet med at holde de hvide fribønder blokerede.

40. f×e4†, Ke8 41. Sf5.

Nu er de hvide fribønder og den dominerende hvide springer umulige at tæmme for sort.

41. —, Tg6 42. Th1, Sb7 43. Th8†, Kd7. 44. Th7†, Kc8 45. Se7†, T×e7 46. T×e7, g4.

Her blev partiet afbrudt og senere opgivet af Bent Larsen uden genoptagelse af spillet.

2. runde den 19. juli

Spasski-Unzicker, Spansk (46) 1-0. Larsen-Donner, Siciliansk (58) remis. Najdorf-Ivkov, Dronninggambit (26) 1-0. Fischer-Portisch, Spansk (71) remis. Petrosjan-Reshevsky, Dronningindisk (41) remis.

4300 Spansk

Hvid: Spasski. Sort: Unzicker.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. Te1, b5 7. Lb3, 0-0 8. c3, d6.

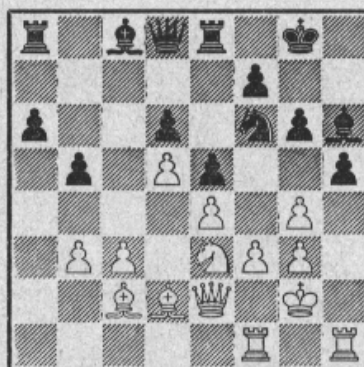
Unzicker »vover« ikke Marshall-trækket d7-d5, som Spasski benyttede flere gange i matchen mod Tal.

9. h3, Sb8 10. d4, Sbd7 11. Sbd2, Lb7

12. Lc2, Te8 13. Sf1, Lf8 14. Sg3, g6 15. Lg5, h6 16. Ld2, Lg7 17. Tc1, c5 18. d5, Sb6 19. Ld3, De7 20. Sh2, Sa4 21. Tb1, e4 22. Lc2, Sc5 23. Sg4, Kh7 24. Df3, S×g4 25. h×g4, De7 26. b3, c×b3 27. a×b3, Lf6 28. Sf1, Lg5 29. Se3, Lc8 30. g3, Sd7 31. De2, Sf6 32. f3, h5(?).

Et forsøg på at svække den hvide bondestilling, men det resulterer kun i, at hvid nu med fordel kan åbne vigtige linier ind til den sorte kongestilling.

33. Kg2, Dd8 34. Th1, Kg8 35. Tbf1, Lh6 36. Sf5!.

Nu er den sorte kongestilling stormmoden og springerofret er næsten klassisk i den spanske variant.

36. —, L×d2 37. D×d2, g×f5 38. Dh6, f×g4.

Truslen g4-g5 må naturligvis pareres.

39. f×g4.

Nu er linieåbningerne en kendsgerning.

39. —, L×g4.

Eller 39. —, S×g4 40. D×h5, Se3† 41. Kg1 og sort kan opgive.

40. T×f6, De7 41. Dg5†, Kf8 42. Ld1, L×d1 43. T×d1, Tec8 44. Tdf1, T×c3 45. D×h5, Tc2† 46. Kh1, opgivet.

4301 Modtaget dronninggambit

Hvid: Najdorf. Sort: Ivkov.

1. d4, d5 2. c4, d×c4 3. Sf3, Sf6 4. e3, Lg4 5. h3, Lh5 6. L×c4, e6 7. Sc3, a6 8. 0-0, Sc6 9. Le2, Ld6 10. b3, 0-0 11. Lb2, De8 12. Sd2, L×e2 13. De2, e5 14. d5, Sb4 15. Sc4!.

Et chancerigt bondeoffer, som sort er tvunget til at modtage.

15. —, S×d5 16. S×d5, S×d5 17. Tfd1.

Dronningtårnet skal bruges på c-linien.

17. —, De6 18. S×d6, D×d6.

Efter 18. —, c×d6 19. Dc4 får hvid et fordelagtigt slutspil.

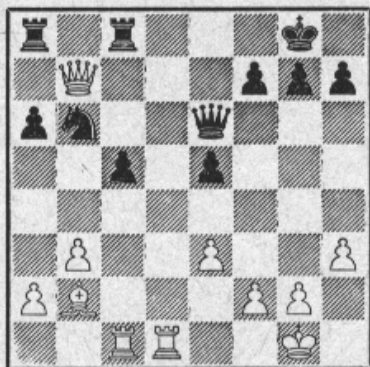
19. Dc4.

Naturligvis ikke 19. e4 for 19. —, Sf4.

19. —, Sb6 20. De4!

Fin manøvrekunst!

20. —, De6 21. D×b7, Tfc8 22. Tae1, c5. 23. T×c5!

Najdorf demonstrerer meget lærerigt at sorts gardering af ottende række er mangelfuld, for efter 23. —, T×c5 følger 24. D×a8†!, S×a8 25. Td8† og matsætning. Eller 24. —, Tc8 25. Td8† med samme resultat.

23. —, f6 24. T×c8, T×c8 25. D×a6, Tc2 26. Db7!, opgivet.

Efter 26. —, h6 følger 27. Td8†, Kh7 28. De4† og Tc2 går tabt og efter 26. —, Tc8 spiller hvid 27. La3 med truslen Td6.

3. runde den 20. juli

Reshevsky-Spasski, Nimzoindisk (20) remis. Portisch-Petrosjan, Kongeindisk (32) 1-0. Ivkov-Fischer, Kongeindisk (42) 0-1. Donner-Najdorf, Kongeindisk (41) remis. Unzicker-Larsen, Siciliansk (38) remis.

4302 Kongeindisk

Hvid: *Portisch*. Sort: *Petrosjan*.

1. c4, g6 2. d4, Lg7 3. Sf3, d6 4. Sc3, Sf6 5. g3, 0-0 6. Lg2, Sc6 7. 0-0, a6 8. d5, Sa5 9. Sd2, c5 10. Dc2, Tb8 11. b3, b5 12. Lb2.

I denne kendte stilling er der også spillet 12. c×b5. På løbertrækket fulgte i et parti mellem Szabo og Pachman 12. —, Ld7 13. Tab1, Dc7 med lige chancer. Petrosjan har forberedt en mere offensiv fortsættelse og med held eftersom hvid længere fremme inviterer til remis ved trækgentagelse.

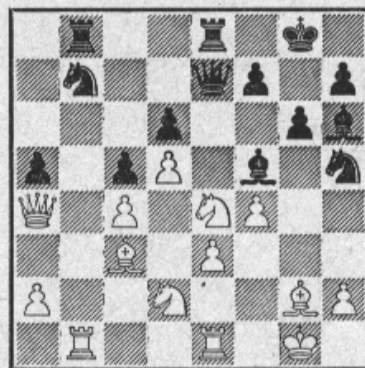
12. —, b×c4 13. b×c4, Lh6 14. f4, e5 15. Tae1, e×f4 16. g×f4, Sh5 17. e3, Te8 18. Sce4.

Naturligvis er feltet f6 i brændpunktet — tænk på truslen Lf3!. Men sort har stillingen under kontrol.

18. —, Lf5 19. Le3, Sb7 20. Da4, a5 21. Tb1, De7 22. Tfe1, Ld7 23. Dc2, Lf5 24. Da4.

Det forekommer sandsynligt, at hvid er klar

til at acceptere remis, hvis sort igen spiller Ld7. Man bliver nærmest overrasket over, at sort sigter højere.

24. —, Kf8.

Otte træk herefter giver sort op!

25. Tb6, Ted8 26. Db3, Le8 27. Sf1.

Et første alvorligt udfald mod forsvareren af det livsvigtige og sårbare felt f6.

27. —, Td7 28. Slg3, S×g3 29. h×g3, Lg7 30. Db2, f5 31. L×g7†, D×g7 32. Sf6!.

Sort opgav! Først bliver man forbløffet og regner med, at hvid vandt på tid, men det foreligger der intet om. Efter 32. —, Tf7 kan sort indfange springeren og spille videre med en merofficer. Efter nærmere granskning finder man, at hvid har set dybt i stillingen, og at officersgevinsten er illusorisk for sort. På 32. —, Tf7 følger 33. e4! Og hvis nu 33. —, T×f6 så 34. e5!, Tf7 (34. —, d×e5 35. D×e5! med trussel på f6, e8 og b8) 35. T×d6, Ta8 36. Tf6 og hvid har gevinststilling. Tilbage står for sort at afslå officersofret med 33. —, f×e4 34. S×e4, Lf5 35. Sg5!. I alle varianter stor overlegenhed for hvid — hvilket Petrosjan med verdensmesterblik konstaterede og elegant imødegik ved at kapitulere. Hvilket ikke bortforklarer, at han også var presset af tidnød i slutningen af partiet.

Noter af E. Lundin
i »Dagens Nyheter«.

4303 Kongeindisk

Hvid: *Ivkov*. Sort: *Fischer*.

1. d4, Sf6 2. Sf3, g6 3. g3, Lg7 4. Lg2, 0-0 5. 0-0, d6 6. Sc3, d5 7. Se5, c6 8.

e4, Le6 9. e×d5, c×d5 10. Se2, Sc6 11. Sf4, Lf5 12. c3, Le4 13. Lh3, Dc7 14. Sfd3, L×d3 15. S×d3, e6 16. Lf4, Dd8 17. Te1, Te8 18. Lg2, Sd7 19. h4, h5 20. Lf3, b5.

Sort indleder et minoritetsangreb på dronningfløjen.

21. a3, a5 22. De2, Tc8 23. Ld6, Db6 24. Le5, Sc×e5 25. S×e5, S×e5 26. d×e5, b4 27. a×b4, a×b4 28. De3.

Hvid søger at lette trykket mod dronningfløjen ved at bytte damerne.

28. —, D×e3 29. T×e3, b×c3 30. b×c3, Tc5 31. Le2, Tec8 32. Ta3.

Naturligvis ikke 32. Tc1 for 32. —, d4!

32. —, Lf8 33. Tb3, Le7 34. Kg2, Ld8.

Nu kommer løberen med i angrebet på Bc3.

35. La6, Ta8 39. Tf3, Lc7 37. Tb5, Tc4 38. Lb7, Ta3 39. Te3, Kg7 40. Le8, Ta×c3 41. Te1, Tc2 42. Ld7.

Det hemmelige træk, men Ivkov opgav hængpartiet uden at spille videre, da der tabes endnu en bonde.

4. runde den 21. juli

Spasski-Larsen, Siciliansk (80) remis. Najdorf-Unzicker, Nimzoindisk (26) remis. Fischer-Donner, Spansk (34) remis. Petrosjan-Ivkov, Kongeindisk (25) remis. Reshevsky-Portisch, Dronninggambit (16) remis.

4304 Siciliansk

Hvid: Spasski. Sort: Larsen.

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, d6 6. Lg5, e6 7. Dd2, Le7 8. 0-0-0, 0-0 9. f4, h6 10. Lh4, e5 11. Sf5, L×f5 12. e×f5, Da5 13. Kb1, Tad8 14. L×f6, L×f6 15. Sd5, D×d2 16. T×d2, e×f4 17. S×f6†, g×f6.

I et brev til redaktøren skriver Bent Larsen: »Mod Spasski fik jeg brugt en af mine Rauzerforberedelser, men slutspillet er muligvis ikke så godt, som jeg troede. Nå, det blev det, og det var lidt dumt, at jeg ikke vandt det. Jeg var i tidnød før 2. tidkontrol, og i det hele taget har jeg været for meget i tidnød, mest i starten, hvor det kostede partiet mod Ivkov.

18. Le2, Tfe8 19. Tf1, Te4 20. Lf3, Te7 21. a3.

Ikke 21. L×c6, b×c6 22. T×f4 for Te1†.

21. —, Se5 22. Ld5, Sg4 23. T×f4, Se3 24. Lb3, Te5 25. Td3, Kf8.

Efter 25. —, T×f5 26. Te4 trænger det hvide tårn ind på syvende række.

26. g4, b5 27. a4, a6 28. Tc3, d5 29. Td4, Ke7 30. h3, Sc4 31. Tcd3, Td6 32. Td1, Se3 33. T1d3, Kd7 34. Tf4, Sc4

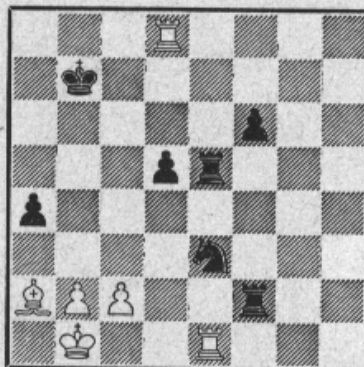
35. Tf1, Kc6 36. Kc1, Td8 37. Tfd1, h5.

Sort har efterhånden overtaget initiativet og går nu til angreb på den hvide bondestilling.

38. g×h5, Th8 39. Tg3, T×h5 40. Tg8, T×h3 41. Tc8†, Kb7 42. Tf8, T×f5 43. T×f7†, Kb6 44. Td7, Se3 45. Te1, Thf3 46. Td6†, Ka5 47. a×b5, K×b5 48. Kd2, Te5 49. Kc1, a5 50. Td8, Tf4 51. Tb8†, Kc6 52. Ta8, Kb7 53. Td8.

Ikke 53. T×a5 for 53. —, Sc4! og hvid taber en kvalitet.

53. —, a4 54. La2, Tf2 55. Kb1.

55. —, Kc7(?).

Sort er i stærk tidnød og finder ikke den chancerige fortsættelse: 55. —, S×c2 og nu må slutspillet efter 56. T×e5, f×e5 57. T×d5, Se3! 58. Tc5, Tf1† 59. Tc1, Kb6 være vundet for sort. Efter 56. T×e5, f×e5 57. L×d5†, Kc7 58. Tg8, Sb4 59. Lg2, e4 bør sort også kunne vinde. På 56. Tc1 spiller sort 56. —, Sb4 og hvid har ikke evige skakker mod den sorte konge, men den kritiske stilling opstår efter 57. Td7†, Kb6 58. Td6†, Kb5 59. Td8 og hvid har muligvis remis.

56. Ta8, Sc4.

Tidkontrollen er overstået.

57. Td1, Sb6 58. Ta7†, Kc6 59. b3, T5e2 60. Tc1, Te4 61. Td1, Tb4 62. Kb2, Tb5 63. Kc1, Tc5 64. Td2, Tf1† 65. Td1, Tf2 66. Td2, Tf1† 67. Td1, Tf4 68. b×a4, S×a4.

Efter 68. —, T×a4 69. T×a4, S×a4 70. Tf1 falder f-bonden.

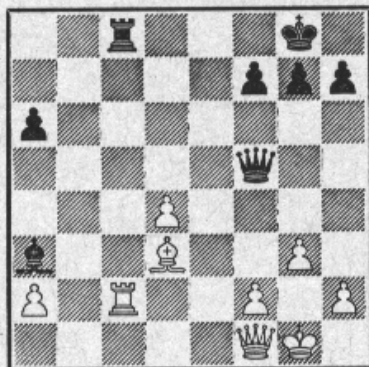
69. Te1, Sc3 70. Te6†, Kb5 71. Tb5†, Ka5 72. Lb3, Tb5 73. Tc7, d4 74. Kb2, Tf1 75. T7c6, f5 76. Ka3, Ta1† 77. Kb2, Tb1† 78. Ka3, Ta1† 79. Kb2, Tb1† 80. Ka3, Ta1†

og remis efter at der sammenlagt er spillet 10½ time på partiet.

★

I samme runde opnåede Donner remis mod Bobby Fischer på en spidsfindig måde:

(Donner)

(Fischer)

Sort spillede nu: 30. —, T×c2! og der fulgte 31. L×f5, Tc1 32. D×c1, L×c1 33. Kf1, h6 34. Ke2, Kf8 og spillerne enedes om remis.

5. runde den 24. juli

Portisch-Spasski, Nimzoindisk (32) remis. Ivkov-Reshevsky, Spansk (93) remis. Donner-Petrosjan, Benoni (35) remis. Unzicker-Fischer, Siciliansk (77) remis. Larsen-Najdorf, Kongeindisk (69) 1-0.

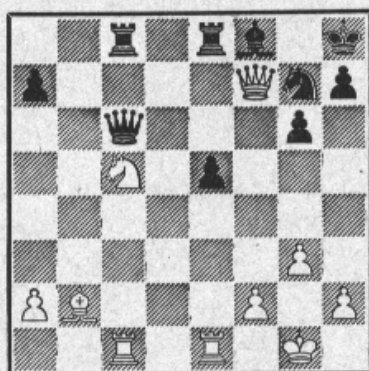
4305 Nimzoindisk

Hvid: *Portisch*. Sort: *Spasski*.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, 0-0 5. Ld3, c5 6. Sf3, b6 7. 0-0, Lb7 8. Sa4, c×d4 9. e×d4, Le7 10. Tfe1, d6 11. b4, Sbd7 12. Lb2, Tfe8 13. Sc3, Lf8 14. d5, e5 15. Sd2, g6 16. Sb3, Sh5 17. g3, Sg7 18. c5, d×c5 19. b×c5, S×c5 20. Lb5, Sd7 21. Se4, Kh8.

Hvid truede med L×d7.

22. Lc6, Dc7 23. Tc1, L×c6 24. d×c6, Sc5 25. Se×c5, b×c5 26. Df3, Tac8 27. S×c5, D×c6 28. D×f7.

28. —, L×c5! 29. T×e5, L×f2† 30. D×f2, D×c1† 31. L×c1, T×e5!.

Men ikke 31. —, T×c1† 32. Kg2 og nu kan 32. —, T×e5 ikke spilles for 33. Df8† mat.

32. Lb2

og spillerne enedes om remis.

4306

Kongeindisk

Hvid: *Larsen*. Sort: *Najdorf*.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. Le2, 0-0 6. Sf3, e5 7. 0-0, Sc6 8. d5, Se7 9. Se1, Sd7 10. Sd3, f5 11. Ld2, Sf6 12. f3, f4.

Bent Larsen spiller psykologisk rigtigt mod Najdorf, der med forkærlighed vælger den aggressive opstilling mod hvids kongestilling. Men som Bent siger: »Najdorf overvurderer sorts angrebsmuligheder og imens boltrer hvid sig på dronningfløjen.

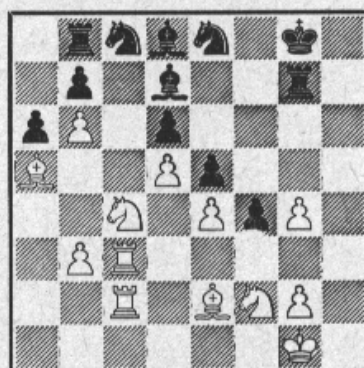
13. c5!, g5 14. Tc1; Sg6 15. c×d6, c×d6 16. Sb5, Tf7 17. Dc2, Se8 18. a4, Ld7 19. Db3, Lf8 20. Tc2, h5 21. Sf2, a6 22. Sa3, Sf6 23. h3, Tg7 24. Tf1, g4.

Nu er sort presset til at foretage sig noget på kongefløjen, da hvid er herre over dronningfløjen.

25. f×g4, h×g4 26. h×g4, Se8 27. a5, Tb8 28. Le1, Le7 29. Db6, D×b6 30. a×b6, Ld8 31. La5, Se7 32. b3, Sc8 33. Sc4, Lh4 34. Sd2, Ld8 35. Sc4, Lh4 36. Lf3, Sf6.

Nu strander 36. —, L×f2† 37. K×f2, L×g4 på 38. L×g4, T×g4 39. S×e5! og Sc8 hænger.

37. Sd2, Se8 38. Tc3, Kh8 39. Sc4, Ld8 40. Le2, Kg8 41. T1c2.

I denne vanskelige stilling blev partiet afbrudt og selv om sort er en bonde bagud er det ikke nemt at se, hvorledes hvid kan udnytte denne overvægt til gevinst. Men Larsen løser elegant problemet selv om der er to sæt dobbeltbønder.

41. —, Lh4 42. Th3, Ld8.

Analysen har overbevist begge spillere om, at sort ikke kan afbytte den sortfæltede løber på f2.

43. g3!, f×g3 44. T×g3, Lh4 45. Th3, Lg5 46. Thc3.

Nu er den ene dobbeltbonde »rettet ud« og så må vi igen i gang på dronningfløjen.

46. —, Ld8 47. Ld1, Se7 48. Lf3, Sc8 49. Sd1, L×g4 50. L×g4, T×g4 51. Tg2, T×g2† 52. K×g2, Sf6 53. Kf3, Sd7 54. Lb4!, Sd×b6 55. S×d6, Le7 56. S×c8!, L×b4 57. S×b6, L×c3 58. S×c3.

Med »to tynde for en tyk« afgør hvid nu sagen i en håndevending.

58. —, Kf7 59. Sd7, Te8 60. Ke3, Te7 61. Sb6, Te7 62. Kd3, Ke7 63. b4, Kf6 64. d6, Th7 65. Scd5†, Ke6 66. d7, Th8 67. Se3, Ke7 68. Sf5†, Ke6 69. Ke4, opgivet.

6. runde den 25. juli

Spasski-Najdorf, Kongeindisk (36) remis. Fischer-Larsen, Spansk (30) 0-1. Petrosjan-Unzicker, Dronningbondespil (37) remis. Reshevsky-Donner, Nimzoindisk (36) 1-0. Portisch-Ivkov, Kongeindisk (43) remis.

4307

Spansk

Hvid: *Fischer*. Sort: *Larsen*.

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, S×e4.

Bent Larsen har i de sidste par år studeret meget åbningsteori og har »fornyset« åbningsrepertoiret på flere måder. Særligt har han interesseret sig meget for den såkaldte åbne variant i spansk forsvar, og han benyttede den flere gange i matchen mod Geller. Nu har han skrevet en bog om denne åbning og fået den udgivet af Skakhusforlaget, således at alle danske spillere har muligheden for at benytte sig af stormesterens erfaringer.

6. d4, b5 7. Lb3, d5 8. d×e5, Le6 9. c3, Lc5.

Denne variant benævnes af Larsen som den »italienske« variant, og han skriver, at den har både fordele og ulemper.

10. Sbd2.

Andre træk, der kan spilles i denne stilling, er 10. Dd3 og 10. De2.

10. —, 0-0 11. Lc2.

Nu overrasker Bent Larsen sin modstander med et »umoderne« træk, som han selv har gennemanalyseret og behandler indgående i ovennævnte bog.

11. —, Lf5!?

Dette træk er forsømt i teoribøgerne, og Larsen mener, at sort er ude af alle vanskeligheder, og beviset følger i dette parti!

12. Sb3, Lg4! 13. S×c5, S×c5 14. Te1, Te8.

Her skriver Bent Larsen om stillingen: Sort har opgivet løberparret, men har forskellige strenge på sin bue alligevel. For det første angrebet på e5-bonden, for det andet manøveren Lg4-h5-g6 og for det tredje fremstødet d5-d4. Keres behandler denne variant velvilligt, Euwe har ikke særlig stor tiltro til den, og Pachman anser 11. —, Lf5 for et svagt træk. Men alle tre analyser er meget mangelfulde.

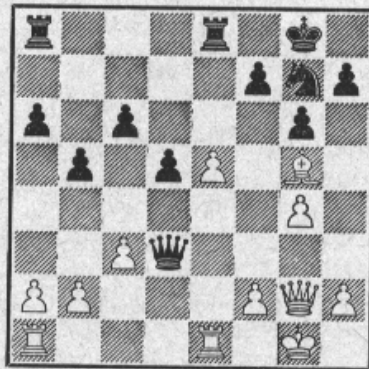
15. Le3, Se6 16. Dd3, g6 17. Lh6, Se7 18. Sd4, Lf5 19. S×f5, S×f5 20. Ld2, Dh4! 21. Df1.

Hvid kan ikke slå på d5, for efter 21. D×d5, Tad8 22. Dc6, T×d2! 23. D×e8†, Kg7 vinder sort i angrebet.

21. —, Sc5 22. g3, Dc4.

Sort har naturligvis intet mod dronningafbytning i en lukket stilling, hvor springerne er stærkere end løberne.

23. Dg2, Sd3 24. L×d3, D×d3 25. Lg5, c6 26. g4, Sg7.

27. Te3?

En alvorlig fejl – spillet i håbet om et angreb på den sorte kongestilling – men hvid kommer nu ind i en kedelig binding, og Larsen slipper aldrig grebet.

27. —, Dd2! 28. b3?

Her var 28. f3 nok det bedste, selv om sort har fordel i slutspillet.

28. —, b4!

Dette træk må Fischer have undervurderet, da han indledte angrebsmanøveren.

29. Dh3.

Eller 29. c×b4, d4!, og hvid kan opgive.

29. —, b×c3 30. Dh6, Se6 31. Opgivet.

Efter 31. Lf6, d4 32. Th3 (32. D×h7†, K×h7 33. Th3†, Dh6!), D×h6 33. T×h6 vinder de sorte fribønder hurtigt partiet.

*Noter af Eigil Pedersen
i »Sjællands-Tidende«.*

4308

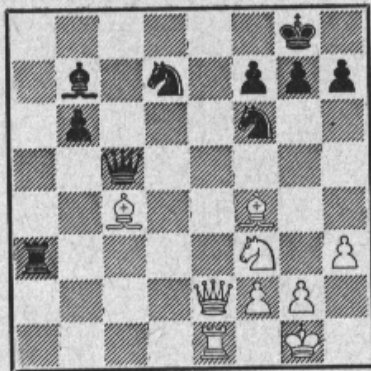
Nimzoindisk

Hvid: *Reshevsky*. Sort: *Donner*.

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, c5 5. Ld3, d5 6. Sf3, 0-0 7. 0-0, d×c4 8. L×c4, Sbd7 9. Ld3, b6 10. a3, c×d4 11. e×d4, L×c3 12. b×c3, Lb7 13. Te1, Dc7 14. Ld2, Tfe8 15. De2, Tac8 16. Tac1, Ld5 17. c4, Lb7 18. a4, Dc6 19. Lf4, D×a4 20. Ta1, Dc6 21. T×a7, Ta8 22. T×a8, T×a8 23. h3, Ta3(?)

Nu svækkes garderingen af ottende række, og det udnytter Reshevsky meget elegant.

24. d5!, e×d5 25. c×d5, D×d5 26. Lc4, Dc5.

27. **L×f7!**.

Nu går det løs!

27. —, **K×f7** 28. **De6†, Kg6** 29. **Ld6**.

Her kunne Reshevsky vinde den sorte dronning efter 29. **Sh4†, Kh5** 30. **Te5†**, men foretrækker i stedet at jage den sorte konge.

29. —, **Da5** 30. **Se5†, S×e5** 31. **T×e5, Ta1†** 32. **Kh2, Da8** 33. **Df5†, Kf7** 34. **Te7†, Kg8** 35. **Le5, Te1** 36. **T×g7†, opgivet**.

7. runde den 27. juli

Ivkov-Spasski, Dronningindisk (36) 0-1. Donner-Portisch, Modtaget dronninggambit (36) remis. Unzicker-Reshevsky, Spansk (22) remis. Larsen-Petrosjan, Siciliansk (30) 1-0. Najdorf-Fischer, Kongeindisk (31) 1-0.

4309 Dronningindisk

Hvid: *Ivkov*. Sort: *Spasski*.

1. **d4, Sf6** 2. **c4, e6** 3. **Sf3, b6** 4. **g3, Lb7** 5. **Lg2, Le7** 6. **0-0, 0-0** 7. **Sc3, Se4** 8. **S×e4, L×e4** 9. **Se1, L×g2** 10. **S×g2, d6** 11. **e4, Sd7** 12. **Le3, Dc8** 13. **Sf4, c6** 14. **Tc1, Te8** 15. **Sd3, c5** 16. **f3, Da6** 17. **a4, Lf6** 18. **Sf2, c×d4** 19. **L×d4, L×d4** 20. **D×d4, Sc5** 21. **D×d6, D×a4** 22. **Dd1, Db4** 23. **Dc2, Ted8** 24. **Tfd1, h6** 25. **T×d8†, T×d8** 26. **Td1, T×d1†** 27. **S×d1, De1†** 28. **Kg2, a5** 29. **h4, Kf8** 30. **h5, Ke7** 31. **Sf2, De3** 32. **Dd1, f6** 33. **Kf1, Sb3** 34. **Kg2, Sd2** 35. **Sh3, S×c4** 36. **Sf4, D×f4** 37. **Opgivet**.

4310 Siciliansk

Hvid: *Bent Larsen*. Sort: *Petrosjan*.

1. **e4, c5** 2. **Sf3, Sc6** 3. **d4, c×d4** 4. **S×d4, g6** 5. **Le3, Lg7** 6. **c4, Sf6** 7. **Sc3, Sg4** 8. **D×g4, S×d4** 9. **Dd1, Se6**.

Alt dette er spillet mange gange; jeg har også selv spillet det som sort.

10. **Dd2, d6** 11. **Le2, Ld7** 12. **0-0, 0-0** 13. **Tad1, Lc6** 14. **Sd5, Te8(?)**.

Her burde sort utvivlsomt spille 14. —, **Sc5**. Nu går hvid energisk til angreb.

15. **f4, Sc7** 16. **f5, Sa6** 17. **Lg4, Sc5** 18. **f×g6, h×g6** 19. **Df2, Tf8** 20. **e5**.

Gavepakke

25 stk. usorterede skakblade, ældre årgange, sendes portofrit mod indbetaling af 20 kr. på gironr. 208 01

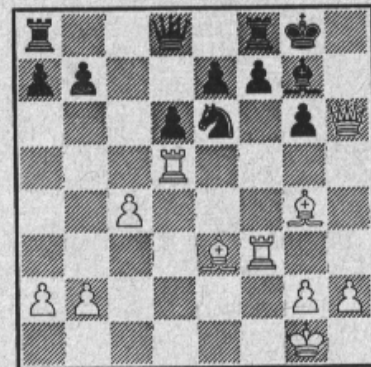
**Skakbladets ekspedition,
Akademihaven, Sorø**

Med afbytning på c5 fulgt af springerskaken på f6 kunne hvid vinde sorts dronning for tårn og løber, men sort ville få en stærk stilling.

20. —, **L×e5** 21. **Dh4, L×d5** 22. **T×d5, Se6?**.

Hvis Petrosjan havde set hvids 25. træk, ville han utvivlsomt have valgt 22. —, e6, hvorefter det er vanskeligt at påvise direkte gevinst for hvid.

23. **Tf3, Lf6** 24. **Dh6, Lg7**.

Hvad er nu det; skal dronningen tilbage igen?

25. **D×g6!!**.

Det nød jeg! Sort er færdig. 25. —, **Sc7** tillader hvid at sætte mat i 3. træk med et nyt dronningeofer på g7.

Om sort slår dronningen med det samme, eller spiller som i partiet, kommer ud på ét.

25. —, **Sf4** 26. **T×f4, f×g6** 27. **Le6†, Tf7**.

Eller f.eks. 27. —, **Kh7** 28. **Th4†, Lf6** 29. **L×h6!, Tf5** 30. **T×f5, g×f5** 31. **Lf7!, e5** 32. **Th3**, og mattruslen **Lf8** afgør.

Selv om sort har materiel fordel, har hvid stor overvægt på kongefløjen, hvor kampen bliver afgjort. Tårn a8 er ikke med, og den sorte dronning har heller ikke meget at sige.

28. **T×f7, Kh8** 29. **Tg5, b5** 30. **Tg3, opgivet**.

Jeg er selv ubeskeden nok til at kalde min sejr over verdensmesteren Petrosjan for et glansparti, og der er vist ingen tvivl om, at det er Piatigorsky-turneringens smukkeste indtil nu.

*Noter af Bent Larsen
i »Ekstrabladet».*

De bliver skakmat ☆ „GARDE” skakur

når De ser prisen

kr. 49.50

kun hos

SCHWEIZER UR - IMPORT

RÅDHUSSTRÆDE 7 - KØBENHAVN K. - PALÆ 2633-4363

Varer forsendes overalt i landet

4311 Kongeindisk

Hvid: *Najdorf*. Sort: *Fischer*.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, Lg7 4. e4, d6 5. Le2, 0-0 6. Lg5, c5 7. d5, e6 8. Sf3, h6 9. Lh4, e×d5 10. c×d5, g5 11. Lg3, b5 12. Sd2, a6 13. 0-0, Te8 14. Dc2, De7 15. Tae1, Sbd7 16. a4, b4 17. Sd1, Se5 18. Se3, Sg6 19. Sec4, Sf4 20. L×f4, g×f4 21. e5, d×e5 22. Lf3, Df8 23. S×e5, Lb7 24. Sdc4, Tad8.

Bonden på d5 er forgiftet, for efter 25. —, L×d5 26. L×d5, S×d5 følger 27. Sd7, og den sorte dronning er fanget.

25. Sc6, T×e1 26. T×e1, Te8 27. Td1, Tc8 28. h3, Se8 29. S6a5, Tb8 30. Df5, Sd6(?).

Sort er overspillet, og nu kom »bukken«.

31. S×d6, opgivet.

Gevinsten er klar efter 31. —, D×d6 32. S×b7, T×b7 33. Dc8†.

8. runde den 28. juli

Spasski-Fischer, Grünfeld-indisk (50) 1-0. Petrosjan-Najdorf, Kongeindisk (86) 1-0. Reshevsky-Larsen, Hollandsk (19) remis. Portisch-Unzicker, Slavisk (59) remis. Ivkov-Donner, Caro-Kann (28) remis.

4312 Grünfeld-indisk

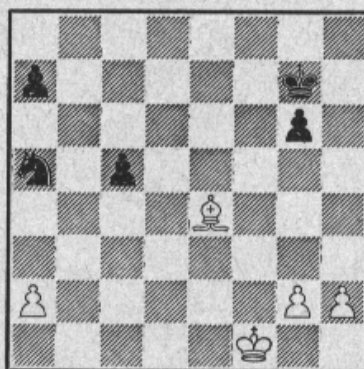
Hvid: *Spasski*. Sort: *Fischer*.

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. c×d5, S×d5 5. e4, S×c3 6. b×c3, Lg7 7. Lc4, c5 8. Se2, Sc6 9. Le3, 0-0 10. 0-0, Dc7 11. Tc1, Td8 12. De1, e6 13. f4, Sa5 14. Ld3, f5 15. Td1, b6 16. Df2, c×d4 7. L×d4, L×d4 18. c×d4, Lb7 19. Sg3, Df7 20. d5, f×e4 21. d×e6, D×e6 22. f5, Df7.

Efter 22. —, g×f5 23. S×f5 får hvid et afgørende angreb.

23. L×e4, T×d1 24. T×d1, Tf8 25. Lb1, Df6 26. Dc2, Kh8 27. f×g6, h×g6 28. Dd2, Kg7 29. Tf1, De7 30. Dd4†,

Tf6 31. Se4, L×e4 32. L×e4, Dc5 33. D×c5, T×f1† 34. K×f1, b×c5.

Og nu vinder hvid slutspillet, fordi løberen er stærkere end springeren i dette slutspil med bønder på begge fløje.

35. h4, Sc4 36. Ke2, Se5 37. Ke3, Kf6 38. Kf4, Sf7 39. Ke3, g5 40. h5, Sh6 41. Kd3, Ke5 42. La8, Kd6 43. Kc4, g4 44. a4, Sg8 45. a5, Sh6 46. Le4, g3 47. Kb5, Sg8 48. Lb1, Sh6 49. Ka6, Kc6 50. La2, opgivet.

★

Også partiet mellem Petrosjan og Najdorf blev til et langvarigt slutspil, efter at følgende stilling var opstået efter hvids 36. træk Le8×f7:

(Najdorf)

(Petrosjan)

De ville nok have vanskeligt ved at vinde med de hvide brikker, men Petrosjan kunne:

36. —, Te4 37. Lb3, Te7 38. Ta8†, Te8 39. Ta6, Te7 40. Kg2, Se4 41. Lc2, Kg7 42. Tc6, Sf6 43. Tc5, Se8 44. Ld1, Sf6 45. h4, h6 46. Lc2, Sh7 47. g4, Sf8 48. Kg3, Ta7 49. Le4, Te7 50. f3, Tf7 51. Ld5, Ta7 52. Kf4, Te7 53. Tc6, Td7 54. Ke4, Te7† 55. Kd4, Ta7 56. Kc5, Td7 57. Tb6, Tc7† 58. Kd4, Te7 59. f4, Sh7 60. Le6, Sf8 61. Lb3, Sh7 62. Ld5, Tc7 63. Ke5, Te7† 64. Kd6, Ta7 65. Le6, Sf8 66. Lc8, Tf7 67. f5, g×f5 68. g×f5, Sh7 69. Tb1, Kf6 70. Kd5, Sf8 71. Tb6†, Kg7 72. Ke5, Te7† 73. Kf4, Tc7 74. Lb7, Tc5 75. Lf3, Ta5 76. h5, Ta4† 77. Le4, Sh7 78. Ke5, Sf8 79. Tb7†, Kh8 80. Tb8, Ta5† 81. Ld5, Kg7 82. f6†, Kh7 83. Tb7†!

Efter 83. T×f8, T×d5† 84. K×d5 er sort pat.

83. —, Kh8 84. Tc7, Tb5 85. Tc8, Kh7 86. Kd6!, opgivet.

Fint »nipseri«.

4313 Hollandsk

Hvid: *Reshevsky*. Sort: *Bent Larsen*.

1. d4, f5 2. g3, Sf6 3. Lg2, e6 4. Sf3, Le7 5. 0-0, 0-0 6. c4, d6 7. Sc3, a5 8. Te1, Se4 9. Dc2, Sc6.

Et interessant bondeoffer, som giver sort initiativet.

10. S×e4, Sb4 11. Db1, f×e4 12. D×e4, e5.

Nu truer Lf5 fælt, men Reshevsky forsvarer sig udmærket.

13. g4(!).

Varianten 13. Db1, Lf5 14. e4, Lg4 15. a3, Sa6 16. Dd3, e×d4 17. S×d4, Sc5 giver sort gode chancer.

13. —, e×d4 14. S×d4, Lh4 15. Le3, Te8 16. Df4, Tf8 17. De4, Te8 18. Df4, Tf8 19. De4,

og remis ved trækgentagelse.

9. runde den 31. juli

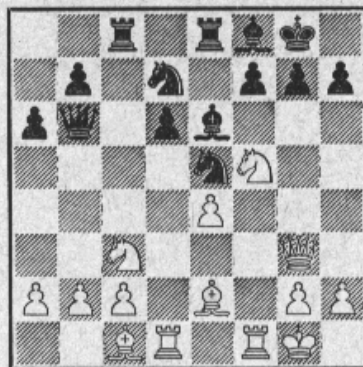
Donner-Spasski, Nimzoindisk (25) remis. Unzicker-Ivkov, Siciliansk (78) 1-0. Larsen-Portisch, Wienerparti (53) 1-0. Najdorf-Reshevsky, Nimzoindisk (23) remis. Fischer-Petrosjan, Siciliansk (40) remis.

4314 Siciliansk

Hvid: *Unzicker*. Sort: *Ivkov*.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Le2, e5 7. Sb3, Le7 8. 0-0, 0-0 9. Le3, Le6 10. f4, e×f4 11. L×f4, Sc6 12. Kh1, Tc8 13. De1,

Se5 14. Td1, Sfd7 15. Sd4, Db6 16. Lc1, Tfe8 17. Dg3, Lf8 18. Sf5.

Har De set truslen? Det gjorde Ivkov ikke!

18. —, Kh8? 19. T×d6!, Da5.

19. —, L×d6 går jo ikke for 20. D×g7† mat.

20. Tdd1, b5 21. a3, L×f5 22. e×f5, L×a3 23. S×b5, T×c2 24. Sd4, T×c1 25. T×c1, L×b2 26. Tcd1, Sf6 27. Db3, Lc3 28. Lf3, Dc5 29. Tc1, D×d4 30. D×c3, D×c3 31. T×c3, h5 32. Te3, Sfg4 33. L×g4, h×g4 34. f6!, g×f6 35. T×f6, Tb8 36. Kg1, Tb1† 37. Kf2, Tb2† 38. Kg3, Kg7 39. T×a6, f6 40. Ta5, Sc4 41. Te7†, Kg6.

Her blev partiet afbrudt, og den følgende dag vandt hvid efter:

42. Tc5, Sd6 43. K×g4, T×g2† 44. Kh3, Ta2 45. Tec7, Se4 46. Tc2, Ta3† 47. Kg4, Sd6 48. Tg2, Ta4† 49. Kf3†, Kf5 50. Tc5†, Ke6 51. Te2†, Kf7 52. Tc7†, Kg6 53. Tg2†, Kf5 54. Tc5†, Ke6 55. Te2†, Kf7 56. Td5, Sc4 57. Tf5, Kg6 58. Tf4, Se5† 59. Kg3, Ta3† 60. Kg2, Kg5 61. Tef2, Ta6 62. Tf5†, Kg6 63. h3, Sd3 64. Tf1, Se5 65. Kh2, Sf7 66. T5f4, Se5 67. T4f2, Tb6 68. Tg2†, Kf7 69. h4, Sg6 70. h5, Se5 71. h6, Tb8 72. Tg7†, Ke6 73. h7, Th8 74. Kg3, f5 75. Th1, Kf6 76. Tg8, f4†.

Eller 76. —, Sf7 77. Kf4.

77. K×f4, Sg6† 78. Ke4, opgivet.

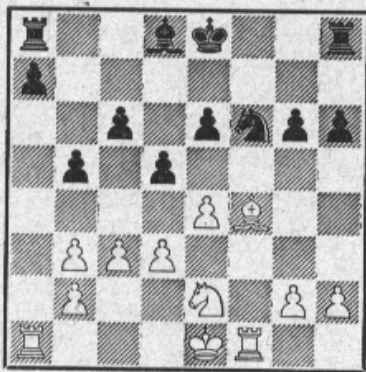
4315 Wienerparti

Hvid: *Bent Larsen*. Sort: *Portisch*.

1. e4, e5 2. Lc4, Lc5 3. Sc3, Sc6 4. Dg4!.

Igen psykologisk spillet. Larsen ved, at Portisch ikke ynder »museums-åbninger«, og nu stilles han overfor en af de ældste!

4. —, g6 5. Df3, Sf6 6. Sge2, d6 7. d3, Lg4 8. Dg3, h6 9. f4, De7 10. Sd5, S×d5 11. D×g4, Sf6 12. Dh3, Sa5 13. Lb5†, c6 14. La4, b5 15. Lb3, d5 16. f×e5, D×e5 17. c3, S×b3 18. a×b3, Lb6 19. Tf1, Ld8 20. Lf4, De6 21. D×e6†, f×e6.

Nu demonstrerer Larsen igen sin fornemme slutspilkunst.

22. Sd4, d×e4 23. S×c6, Th7.

Efter 23. —, e×d3 24. Le5 taber sort en officer.

24. S×d8, T×d8 25. Ta6!, e×d3 26. L×h6, T×h6 27. T×e6†, Kd7 28. Tf×f6, T×h2 29. Td6†, Ke7 30. T×d8, K×f6 31. Kf2!, Th1 32. T×d3, Tb1 33. Td2, Ke5 34. Kf3, a6 35. b4, Kf5 36. Ke3, Kg4 37. Kd4, Kg3 38. Kc5, g5 39. Kb6, Ta1 40. b3, Tc1 41. K×a6, T×c3 42. Tb2.

Her blev partiet afbrudt. Den 3. august blev

**Dansk
Skak
Unions
emblem
i sølv**

med knap kr. 5,00 + porto mod indbetaling på giro 20801 eller ved indsendelse af frimærker

**Skakbladets ekspedition
Akademihaven
Sørg**

der spillet følgende træk, inden Larsen havde sejren hjemme:

42. —, g4 43. K×b5, Kh2 44. Ka5, Tc8 45. b5, Ta8† 46. Kb4, Tb8 47. Kc5, Te8† 48. Kd6, Tb8 49. Kc6, Tc8† 50. Kb7, Tf8 51. b6, g3 52. Ka6, Tf2 53. Tb1, opgivet.

(Fortsættes i næste nummer)

SKAKHUSET

STUDIESTRÆDE 24

KØBENHAVN K

TELEFON BYEN 6291

BUTIK GIRO

EN GROS Dansk 86178

FABRIK Norsk 99303

FORLAG Svensk 4205

POSTORDRE

Skakhus-Avisen

udkommer 2 gange
pr. måned med nyt
og gammelt om

SKAKLITTERATUR
og
SKAKMATERIALER

Pr. nummer kr. 0,50

Pr. år kr. 10,00

Mogens Moe:

Studenterolympiaden

Igen bronze til Danmark

Ved at sætte forberedelserne i gang i god tid lykkedes det at få et dansk hold – bestående af Bjørn Brinck Claussen, Jørn Sloth, Ole Jakobsen, Jens Kolbæk, Mogens Moe og Bent Sørensen – af sted til den 13. studenterolympiade, som afvikledes i Örebro i tiden 30. juli–14. august. Turneringen blev vundet af det sovjetiske hold, der næsten lå en klasse over de øvrige. Det titelløse danske hold (nr. 11, Holland, havde f. eks. to internationale mestre og på 4. bræt Scholl, der havde et mesterresultat fra IBM-turneringen 1966) viste sin styrke ved at blive nr. 3 – kun ét point efter nr. 2, Tjcekoslovakiet.

Deltagerne var indkvarteret i gode hotelværelser, og turneringen blev spillet under glimrende lokaleforhold; i turneringssalen var opslået letoverskuelige tavler over holdenes og de individuelle resultater.

De 21 deltagende nationer blev delt i 6 forgrupper. Danmark blev seedet som nr. 5 og kom i gruppe med Bulgarien, Tunis og Belgien. Da to hold fra hver forgruppe gik til finalen, kunne der ikke være rimelig tvivl om vor finaleplads. Vore resultater i de tre første »trænings«-matcher blev derfor ikke imponerende: 3-1 mod Tunis, 3½-½ mod Belgien og nederlag 1½-2½ mod Bulgarien. I forgruppe I var der spænding om, hvorvidt Finland eller værtsnationen, Sverige, skulle følge Sovjet til finalen. Indbyrdes spillede Sverige og Finland 2-2, men da finnerne fik to remis'er mod russerne mod svenskernes ene, blev de de heldige. I finalen blev Finland - for at bruge en lokal avis' udtryk - prügelnabe, men det ville nok ikke være gået Sverige bedre. De øvrige forgrupper bragte ikke uventede resultater.

I finalen begyndte vi med 2-2 mod Rumænien. Sejre 2½-1½ over Czekoslovakiet og 3½-½ over England gav os blod på tanden. I 4. og 5. runde vandt vi 2½-1½ over Ungarn og 3-1 over Østtyskland. Efter 5. runde lå vi som nr. 2 - kun ét point efter Sovjet. Så kom den store dukkert - kun ½ point mod Sovjet; Brinck-Claussen holdt stand, men resten spillede, som var de lammede af skræk over at møde russerne. Heldigvis bestod holdmoralen denne hårde prøvelse, så vi kunne tage kampen op med Czekoslovakiet, Jugoslavien og Rumænien om anden- eller tredje-pladsen. I 7. runde vandt vi 3-1 over Holland og i 8. 2½-1½ over Israel. I 9. runde mødte vi Jugoslavien. Kampen endte med 4 remis'er. Det kunne jugoslaverne nok være tilfredse med; Brinck-Claussen gennemskuede ikke et ukorrekt officersoffer, der gav hans modstander evig skak; Moe i voldsom tidnød overså en gevinst; Kølbæk havde i et tårnslutspil længe måttet kæmpe for at bevare ligevægten; modstanderens lidt for energiske gevinstforsøg gav imidlertid Kølbæk fordel, men denne nåede ikke at omstille sig, inden han modtog modstanderens remistilbud. Vi trøstede os med, at vi tidligere - mod Ungarn og Holland - havde været heldige. I 10. runde vandt vi 3-1 over Finland.

Før sidste runde lå vi et halvt point foran Jugoslavien, der skulle møde Rumænien. I løbet af 3-4 timer vandt jugoslaverne til vor ubehagelige overraskelse 3½-½ over rumænerne, der ikke længere havde noget at kæmpe for. Heldigvis var vor 3-1-sejr over Bulgarien ikke på noget tidspunkt i fare, så med ½ matchpoint mere end Jugoslavien fik vi tredje-præmien. En overgang havde vi endog håbet på anden-pladsen. I sidste runde mødte Czekoslovakiet det uberegnelige Israel. Desværre tog Israels 4. mand hurtigt remis i en stilling, som han med fordel kunne have spillet videre i, og i tidnød satte Israels 3. mand et helt points over styr.

Holdets præstation viste, at tredje-pladsen sidste år ikke var nogen tilfældighed. I år var vi dog helt overbevisende med blandt topholdene: ned til nr. 5, Rumænien, var der 4½ points. I gennemsnit scorede vi 2½ points pr. match, og kun mod Sovjet tabte vi en match.

Ved hjemkomsten blev de københavnske deltagere, der rejste samlet, modtaget med blomster af repræsentanter for DSU og KSU. Denne anerkendelse betragter vi også som en opfordring til holdet om at gentage eller forbedre succes'en næste år.

Forturneringen:

- Gruppe I: 1. Sovjet 6½ points, 2. Finland 3 p., 3. Sverige 2½ p.
 Gruppe II: 1. Czekoslovakiet 5½ points, 2. Holland 3½ p., 3. Island 3 p.
 Gruppe III: 1. Jugoslavien 5 points, 2. Østtyskland 4 p., 3. Cuba 3 p.
 Gruppe IV: 1. England 8½ p., 2. Israel 6½ p., 3. Irland 5 p., 4. Schweiz 4 p.
 Gruppe V: 1. Bulgarien 9½ points, 2. Danmark 8 p., 3. Tunis 4½ p., 4. Belgien 2 p.
 Gruppe VI: 1. Rumænien 10½ points, 2. Ungarn 8 p., 3. Puerto Rico 4½ p., 4. Skotland 1 p.

Finalegruppe A:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.
1. Sovjet	-	3	3½	2½	3	3	4	3	3	3	2½	3½	34
2. Czekoslovakiet	1	-	1½	2	3	3	2½	3½	3½	2½	3	3	28½
3. Danmark	½	2½	-	2	2	2½	3½	3	3	2½	3	3	27½
4. Jugoslavien ..	1½	2	2	-	3½	2½	2½	2½	2½	2	3½	3	27½
5. Rumænien ...	1	1	2	½	-	2	2½	2½	2½	2½	3	3½	23
6. Israel	1	1	1½	1½	2	-	½	3	3	2½	2	3½	21½
7. England	0	1½	½	1½	1½	3½	-	½	2	3	3	3	20
8. Østtyskland ..	1	½	1	1½	1½	1	3½	-	1½	3	2½	2	19
9. Bulgarien	1	½	1	1½	1½	1	2	2½	-	3½	2	2	18½
10. Ungarn	1	1½	1½	2	1½	1½	1	1	½	-	2½	3½	17½
11. Holland	1½	1	1	½	1	2	1	1½	2	1½	-	2	15
12. Finland	½	1	1	1	½	½	1	2	2	½	2	-	12

Sverige havde den trøst at vinde *finalegruppe B*. Tre andre hold fulgte dog skarpt efter. Den nye deltager, Puerto Rico, overraskede ved at være med i topopgøret i finalegruppe B. Slutstillingen blev:

1. Sverige 21 points, 2. Cuba 20 p., 3. Puerto Rico 19½ p., 4. Skotland 19 p., 5. Schweiz 17 p., 6. Island 16 p., 7. Tunis 13 p., 8. Belgien 9½ p. og 9. Irland 9 points.

De individuelle præstationer

Brinck-Claussen spillede godt og opnåede 6 af 12 = 50 % på 1. bræt (i finalen 60 %). I betragtning af de mange stormestre og internationale mestre, han mødte, var det et smukt resultat. Med lidt større sikkerhed kunne han have fået en virkelig strålende score. Det var ventet, at skulle det danske hold gøre sig gældende, måtte det især være på de nederste brætter. De andre lande (bortset fra Sovjet) møder med et par stjerner på de øverste brætter og mindre erfarne spillere på de øvrige. Det kom til at slå til: af Danmarks i alt 35½ points blev 20½ scoret på 3. og 4. bræt.

Jørn Sloth havde ved sin præstation sidste år (10½ af 12 ved 3. bræt) skabt sig respekt. Men nu passede modstanderne på, og desuden var det en hård forandring at rykke op til 2. bræt. I slutningen af turneringen havde han og holdet det uheld, at han blev syg. Scoringen blev 3½ af 8 = 44 %.

Ole Jakobsen opnåede 7 af 12 = 58 %. Han spillede i denne turnering forsigtigt, og de gange, hvor han stod dårligt, forsvarede han sig meget opfindsomt.

Jens Kolbæk spillede solidt. Selv de dårlige stillinger, han med sit åbningsspil som sort kom ud i, formåede han at holde sammen på. Kun én gang (mod Sovjet) tabte han, og hans score blev 6½ af 10 = 65 %.

Det viste sig at være en heldig disposition at have to reserver på holdet. Dels fordi Sloth blev syg, dels fordi de 14 runder blev spillet i løbet af 14 dage, og dels fordi det tager særligt på kræfterne, når man hele tiden spiller med bevidstheden om at være med i topopgøret. Reserverne havde en ret nem opgave; særlig slap de for at møde russerne.

Mogens Moe erhvervede med 7½ af 8 (= 94 %) en scoringspræmie. Et par gange foldede han sig ud med sit halsbrækkende spil, og de gange, hvor han kom til at stå dårligt eller til remis, kombinerede han sig i reglen til et helt point.

Bent Sørensen spillede ret sikkert, men dog ikke ængsteligt. Selv med sine 5 af 6 (= 83 %) havde han dog ingen chance for scoringspræmie, idet han skulle konkurrere med russeren Tukmakov, der fik 9 af 9.

Scoringspræmier fik følgende: 1. bræt: Hort, Czekoslovakiet (11 af 13 = 85 %), 2. bræt: Kusmin, Sovjet (7½ af 10 = 75 %), 3. bræt: Caplan, Puerto Rico (8½ af 11 = 77 %), 4. bræt: Kapengut, Sovjet (7½ af 8 = 94 %). 1. reserve, Mogens Moe, 7½ af 8; 2. reserve, Tukmakov, Sovjet, 9 af 9 (100 %).

4316 Siciliansk

Spillet den 5. august 1966 i Örebro

Hvid: *Mogens Moe*, København.

Sort: *Whiteley*, England.

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, c×d4 4. S×d4, Sf6 5. Sc3, g6 6. Le3, Lg7 7. f3, Sc6 8. Dd2, 0-0 9. Lc4, Ld7 10. 0-0-0, Tc8 11. Lb3, Se5 12. De2(?)

Dette træk er næppe særlig godt. Efter 12. —, a6 13. h4, b5 14. h5, Sc4 15. h×g6, f×g6 truer sort med at fange Sd4 efter e7-e5. Da 12. De2 ikke er set før, indeholdt det imidlertid et overraskelsesmoment.

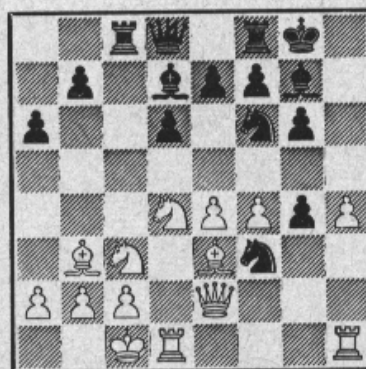
12. —, a6 13. h4, h5(?) 14. g4!

Dristigt, men konsekvent.

14. —, h×g4.

Det er ikke nødvendigt at slå på g4, men efter 15. g×h5, S×h5 river hvid hurtigt den sorte kongestilling op med f3-f4-f5. Alternativet 14. —, Sf×g4 15. f×g4, L×g4 kan hvid godt være tilfreds med.

15. f4, Sf3.

16. h5.

h-bonden står i vejen for de tunge hvide officerer og må ofres. Efter 16. f5 følger 16. —, S×d4 17. L×d4, g×f5 18. e×f5, L×f5, og hvid kommer ikke igennem.

16. —, S×d4.

Andre muligheder er 16. —, g×h5 17. S×f3, g×f3 18. D×f3, og sorts stilling er vanskelig at forsvare.

17. L×d4, S×h5 18. f5, L×d4 19. D×g4!

Gør kort proces. Sort må på en eller anden måde parere den frygtelige trussel $D \times g6$. Efter 19.—, $Le3\uparrow$ 20. $Kb1$ er den sorte stilling ikke forbedret. Der kunne følge 20.—, $Sf4$ 21. $Sd5$, $S \times d5$ 22. $L \times d5$, $Kg7$ 23. $L \times f7$, $g5$ 24. $Dh5$ eller 20.—, $Kg7$ 21. $T \times h5$, $Th8$ 22. $T \times h8$, $D \times h8$ 23. $f6\uparrow$ fulgt af $D \times d7$.

19.—, $e6$ 20. $T \times d4$, $Df6$ 21. $T \times d6!$, $e \times f5$ 22. $D \times g6\uparrow$, $D \times g6$ 23. $T \times g6\uparrow$, $Sg7$ 24. $Thg1$, opgivet.

Noter af Mogens Moe.

4317 Grünfeld-indisk

Spillet den 13. august 1966 i Örebro

Hvid: *Stefanov*, Bulgarien.

Sort: *Mogens Moe*, København.

1. $d4$, $Sf6$ 2. $c4$, $g6$ 3. $Sc3$, $d5$ 4. $c \times d5$, $S \times d5$ 5. $e4$, $S \times c3$ 6. $b \times c3$, $Lg7$ 7. $Lc4$, $0-0$ 8. $Se2$, $c5$ 9. $0-0$, $c \times d4$ 10. $c \times d4$, $Sc6$ 11. $Le3$, $Lg4$ 12. $f3$, $Sa5$ 13. $Ld3$, $Le6$ 14. $d5$, $L \times a1$ 15. $D \times a1$, $f6$ 16. $Db1$.

En nyhed, der anbefales af Pachman.

16.—, $Lf7$ 17. $Db4?$.

Til dette træk brugte min modstander 1 time og 45 minutter. Enten kendte han ikke varianten længere, eller også huskede han galt. Den nøjagtige fortsættelse er 17. $Sd4$, og 17.—, $Tc8$ besvares da stærkt med 18. $Db4$, og efter f.eks. 18.—, $b6$ 19. $Lh6$, $Te8$ 20. $Lb5$ vinder hvid kvaliteten tilbage med godt spil. Sort spiller dog stærkere 17.—, $Dd6$ 18. $Sb5$, $Dd7$ 19. $S \times a7$, $e6$ eller 19. $L \times a7$, $Sc6!$ og får springeren i spil igen med kvaliteten i behold.

17.—, $Sc6!$.

Nu kom springeren med igen, og sort ofrer gerne en bonde for at få en åben linje til tårnene.

18. $D \times b7$, $Se5$ 19. $Lb5$, $a6$ 20. $La4$.

Efter 20. $L \times a6$, $Da5!$ taber hvid en officer, og efter 20. $Lc6$, $S \times c6$ kan hvid ikke spille det fristende 21. $d \times c6$ for 21.—, $Dd3!$.

20.—, $Dd6$ 21. $Tc1$.

Sort truede med dronningfangst efter $Tfb8$.

21.—, $Tfb8$ 22. $Dc7$, $Tb2$ 23. $D \times d6$, $e \times d6$ 24. $Sd4$, $T \times a2$ 25. $Lc6$, $Tb8$ 26. $Lh6$, $Sd3$ 27. $Td1$, $Tbb2!$ 28. Opgivet.

Hvid er værgeløs, for efter 28. $T \times d3$ følger $Ta1\uparrow$ med matsætning.

Noter af Mogens Moe.

4318 Caro-Kann

Spillet den 4. august 1966 i Örebro

Hvid: *Plachetka*, Tjcekoslovakiet.

Sort: *Jens Kolbæk*, Århus.

1. $e4$, $c6$ 2. $d4$, $d5$ 3. $e \times d5$, $c \times d5$ 4. $c4$, $Sf6$ 5. $Sc3$, $e6$.

Den solideste opstilling mod den farlige Panow-variant.

6. $Sf3$, $Le7$ 7. $Ld3$, $0-0$ 8. $0-0$, $d \times c4$ 9. $L \times c4$, $Sc6$.

Dette er bedre end $Sbd7$, som jeg havde spillet i en tidligere runde, og det gav en elendig stilling. Sort har nu vundet et tempo i Steinitz-varianten i modtaget dronninggambit.

10. $Te1$, $b6$ 11. $Lg5$, $Sa5!$.

Det har vist sig, at den hvide løber er farligere på diagonalen $a2-g8$ end på $b1-h7$. Derfor jages den væk.

12. $Ld3$, $Lb7$ 13. $De2$, $Tc8$ 14. $Tad1$, $h6$.

Et træk, der kostede tre kvarter af betænkningstiden, men det er nødvendigt, hvilket viser sig et par træk senere.

15. $Lh4$, $Sd5$ 16. $De4$, $Sf6!$.

Dronningen er nu afskåret fra at komme til $h4$, hvilket den kunne uden trækket 14.—, $h6!$.

17. $Df4$.

Hvid spiller naturligvis på gevinst — ellers ville partiet være remis efter 17. $De2$, $Sd5$ etc. Men nu kommer sort til modspil.

17.—, $Sc4$ 18. $L \times c4$, $T \times c4$ 19. $Se5$, $Tc8$ 20. $L \times f6$, $L \times f6$ 21. $Td3$, $L \times e5$.

Den farlige springer skal væk, da hvid ikke kan slå med d -bonden.

22. $D \times e5$, $De7$ 23. $Dh5$, $Kh7$ 24. $h3$, $Tcd8$ 25. $Tee3$, $Td7$.

Sort har nu en solid stilling og begynder at angribe den svage d -bonde.

26. $Tg3$, $g6$ 27. $Dh4$, $Dd8$ 28. $Df4$, $Kg7$.

Hvid tilbød remis, da han kun havde fem minutter tilbage til de sidste 12 træk, men det blev naturligvis afslået. Sort står klart bedst, og det følgende træk er en fejl.

29. $Dd2?$, $La6!$ 30. $Tde3$, $T \times d4$ 31. $Dc2$, $Te8$.

Hvid truede med $T \times e6$.

32. $Db3$, $Dd6$ 33. $Se4$, $Dd5$ 34. $D \times d5$.

På 34. $Dc3$ følger $Tc8!$.

34.—, $T \times d5$.

Her er 34.—, $e \times d5$ muligvis stærkere, men jeg var nu også i tidnød.

35. $Ta3$, $Lb7$ 36. $T \times a7?$.

Hvid overser den følgende afvikling, men også 36. $Sc3$, $Ta5$ 37. $T \times a5$, $b \times a5$ 38. $Td3$, $Lc6$ 39. $Td6$, $Tc8$ efterfulgt af $e5$ og $Kf8-e7$ er gunstigt for sort.

36.—, $Td1\uparrow$ 37. $Kh2$, $L \times e4$ 38. $Tc3$, $Td2$ 39. $Tcc7$, $Tf8$ 40. $Kg3$, $T \times b2$.

Begge spillere klarede tidkontrollen, og nu opgav hvid den håbløse stilling.

Spillet den 10. august 1966 i Örebro

Hvid: *I. Gelfer*, Israel.

Sort: *Bent Sørensen*, Århus.

1. c4, Sf6 2. Sc3, d6 3. d4, e5 4. Sf3, e4!? 5. Sg5, Lf5 6. g4!

Bedre end 6. Dc2, som Boleslavski spillede mod Bronstein i Budapest 1950, og sort fik godt spil efter 6. —, h6 7. S×e4, S×e4 8. S×e4, Dh4! 9. Sd6†, L×d6 10. D×f5, Lb4†.

6. —, Lg6.

Sort burde straks have slået på g4.

7. Lg2, c6 8. Sg×e4, L×e4 9. S×e4, S×g4 10. Db3!, Dd7 11. Lf4.

Her kunne hvid få overlegent spil på flere måder, f.eks. efter 11. h3, Sf6 12. S×f6†, g×f6 eller med 11. Lh3, f5. Teksttrækket er ikke direkte dårligt, men udgør sammen med det følgende træk en forvildet plan.

11. —, f5 12. S×d6†?

Efter 12. Sg5 eller Sg3 har hvid stadig let spil. Nu forærer han sort fine angrebschancer.

12. —, L×d6 13. L×d6, D×d6 14. D×b7, 0-0 15. D×a8.

Bo Jacobsen:

2. Ungdomsturnering i Schilde

Juli måned 1966

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Pts.
1. Lombard, Schweiz	—	1/2	1	1	1/2	1	1	1	1	1	8
2. Wise, England	1/2	—	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1	1	7
3. Meulders, Belgien	0	1/2	—	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1	1	5 1/2
4. Bo Jacobsen, Danmark .	0	0	1/2	—	1	1	0	1	1	1	5 1/2
5. Longwitz, Vesttyskland .	1/2	1/2	0	0	—	1/2	1	1/2	1	1	5
6. Kende, Østrig	0	1/2	1/2	0	1/2	—	1/2	1	1	1	5
7. Foullon, Frankrig	0	0	1/2	1	0	1/2	—	1	1/2	1/2	4
8. Nipius, Holland	0	0	1/2	0	1/2	0	0	—	0	1	2
9. De Vos, Belgien	0	0	0	0	0	0	1/2	1	—	1/2	2
10. Krier, Luxembourg	0	0	0	0	0	0	1/2	0	1/2	—	1

Husk DSU's Støtteforening

Kasserer: Revisor Børge Andersen,
Septembervej 119, København Herlev

15. —, D×d4!

Bedre end de to andre muligheder: 15. —, Df4 16. Lf3! og 15. —, Db4† 16. Kf1, D×b2 17. Te1. Desuden forhindrer teksttrækket 16. 0-0, for efter 16. —, Df4 17. Tfd1, D×f2† 18. Kh1, Df4 19. Kgl, De3† bliver hvid »kvalt mat«: 20. Kh1, Sf2† 21. Kgl, Sh3† 22. Kh1, Dg1†! 23. T×g1, Sf2† mat.

16. e3, S×e3! 17. f×e3, D×e3† 18. Kf1, f4! 19. Ld5†, Kh8 20. Te1, Dd3† 21. Kf2, f3 22. Lf7!

Hvid forsvarer sig udmærket i den vanskelige stilling.

22. —, Dd2† 23. Kg3, Dg2† 24. Kf4.

Efter 24. Kh4, g5† 25. Kh5, Dh3† 26. K×g5, h6† 27. Kf4, T×f7† 28. Ke4, Te7† bliver den hvide konge jaget til matsætningen.

24. —, T×f7† 25. Ke3, D×b2!

Dækker på b8, og den hvide dronning er stadigvæk tilskuere til jagten på kongen.

26. Td1, Te7† 27. Kd3, Td7† 28. Ke3, De2† 29. Kf4, Tf7† —

og hvid opgav, da der er matsætning i få træk.

Noter af Bent Sørensen.

1966-6

Jeg startede turneringen som en anden klasses spiller, hvilket resulterede i kort rokade(!) på pointstavlen. Efterhånden som turneringen skred frem blev mit spil bedre (men ikke godt nok!), og jeg fik skrabet 5½ points sammen i de sidste syv runder. Det var nok til en fjerdeplads og var endog blevet til en tredieplads, hvis Foullon ikke havde tabt en klar gevinststilling mod Meulders i sidste runde. Om de øvrige deltagere kan siges, at Lombard var den stærkeste spiller og Wise måtte nøjes med andenpladsen, efter at han i deres indbyrdes opgør i sidste runde som en vild angreb Lombard's kongestilling, men alle angreb blev afvist og partiet ebbede ud i remis. Meulders, Longwitz og Kende spillede også udmærket skak, mens de tre sidste ikke rigtig hørte hjemme i selskabet. Her følger et par af mine partier.

4320 Fransk

Hvid: *Wise*. Sort: *Bo Jacobsen*.

1. e4, e6 2. d4, Se7 3. Sf3, d5 4. e5, c5 5. c3, Sbc6 6. Sa3, c×d4 7. c×d4, Db6 8. Sc2, Ld7 9. Le2, Sf5 10. 0-0, Le7 11. Tb1, a5 12. g4, Sh4 13. S×h4, L×h4 14. Le3, Le7 15. f4, g6 16. Kh1, Tc8 17. Lf3, Sb4 18. S×b4, a×b4 19. Dd2, Lb5 20. Tfc1, Kd7.

Den korte rokade var for farlig eftersom centrum er fastlagt og hvid derfor i ro og mag kan angribe den sorte kongefløj.

21. f5, T×c1† 22. T×c1, Ta8.

Det havde nok været bedre at tage kampen op på kongefløjen med f. eks. 22. —, g×f5 23. g×f5, Tg8 selv om hvid står meget truende efter 24. f6, Ld8! Hvid spiller nok bedst 25. Dc2 og sort svarer så preventivt med 25. —, Th8 for at se hvorledes hvid vil fortsætte. Efter 25. D×b4(?) får sort udmærket modspil med 25. —, Da6.

23. Lg5, Lf8 24. Lh6, L×h6 25. D×h6, e×f5 26. g×f5, D×d4 27. Dg7, De3 28. D×f7†, Kd8 29. D×d5†, Ke8

og sort opgav samtidig den håbløse stilling, uden at vente på svaret 30. D×b5†.

4321 From's gambit

Hvid: *Bo Jacobsen*. Sort: *Kende*.

1. f4.

Jeg havde spillet dette træk to gange tidligere i turneringen, og jeg vidste næsten, hvad der kom.

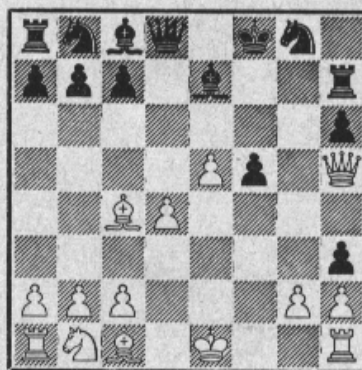
1. —, e5 2. f×e5, d6 3. e×d6, L×d6 4. Sf3.

Nu havde jeg ventet 4. —, Sf6, men der fulgte:

4. —, g5 5. d4, g4 6. Sg5.

Ja - så er man en officer fattigere!

6. —, f5 7. e4, h6 8. e5, Le7 9. Sh3, g×h3 10. Dh5†, Kf8 11. Lc4, Th7.

12 c3(?).

Bedre er 12. Dg6, som angivet af sort efter partiet. Efter 12. —, Tg7 13. L×h6, S×h6 14. D×h6 er sort i vanskeligheder, da 14. —, Lh4† besvares med 15. g3 etc. Men jeg foretrak det solide teksttræk.

12. —, Lh4† 13. Kd1, Lg5 14. Sd2, Tg7 15. g4, De8 16. D×h3, f×g4 17. Tfl†, Tf7 18. L×f7, g×h3 19. L×e8†, K×e8.

Nu gned sort sig tilfreds i hænderne.

20. Se4, L×c1 21. K×c1, Le6 22. Sf6†, S×f6 23. T×f6, Ke7 24. T×h6, Sd7 25. Th7†, Ke8 26. Th8†, Sf8 27. Kd2, Ke7 28. b3, Te8 29. Tg1, Sd7 30. Tg7†, Kd8 31. Th5, Te7 32. T×e7, K×e7 33. Ke3, c5 34. Th7†, Kd8 35. Ke4.

Bedre er 35. Kf4.

35. —, c×d4 36. c×d4, Sb6 37. Kf4, Sd5† 38. Kg5, Ke8.

Da sort kun havde få minutter tilbage af betænkningstiden prøvede jeg:

39. b4, S×b4 40. Kf6, L×a2 41. e6, Sd5† 42. Ke5, a5 43. Kd6, b5.

Her blev partiet afbrudt og bedømt vundet for hvid, da der skulle være præmieuddeling umiddelbart efter.

SPIL KORRESPONDANCESKAK

Svend Hamann:

Turneringen i Kislovodsk 1966-7

Den russiske centralskakklub, der hvert år afholder en international turnering, havde i år valgt at spille i Kislovodsk. Kislovodsk er et kursted beliggende oppe i bjergene på den nordlige side af Kaukasus, og byen egner sig med sit fine klima udmærket til skakturneringer.

Turneringen var i år særdeles stærkt besat, med 8 russere, hvoraf 6 stormestre, samt med 4 udenlandske spillere. Oprindeligt var turneringen planlagt til at skulle spilles med 16 deltagere i klasse A1 (hvor man kan opnå mestertitler), men nogle sene afbud decimerede turneringen til 12 deltagere. Iøvrigt er det et helt forkert sted at prøve at opnå mesterresultater, det er turneringerne normalt for stærke til, derimod er turneringer velegnede til erhvervelse af ny teori og til forøgelse af spillestyrken.

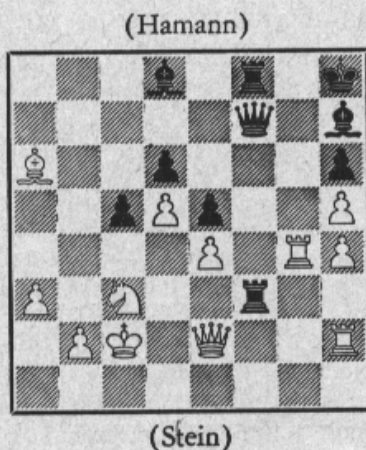
Det så længe ud til, at turneringen ville blive vundet af Stein, men han måtte i de sidste par runder se sig besejret to gange bl. a. af Geller, der så fortjent vandt turneringen med 8½ points af 11. Stein er måske ikke de danske læsere så bekendt, men man kan selv vurdere hans styrke, når man ser det russiske hold til Havanna olympiaden: 1. Petrosjan, 2. Spasski, 3. Stein, 4. Kortchnoj, 5. Tal og 6. Smyslov. Man ser, at flere kendte »gamle« navne er gledet ud, bl. a. Keres, Botvinnik og Geller.

Det mest overraskende resultat var den internationale mester Fuchs (Østtyskland) gode placering, samt Tals relativt beskedne score på 50 %. Tal var dog flere gange indisponeret p. g. a. den sygdom, der flere gange tidligere har generet ham, f. eks. under kandidatturneringen i Curacao for nogle år siden.

Jeg vandt over stormester Simagin, spillede remis med Geller, Cholmov, Stefanov, Nikitin og Fuchs og tabte resten alle med sort iøvrigt.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Pts.	Plac.
1. Taimanov, Sovjet	—	0	0	1	0	½	½	1	1	½	0	1	5½	6-7
2. Cholmov, Sovjet	1	—	½	1	1	½	½	½	0	½	½	1	7	3-4
3. Tal, Sovjet	1	½	—	1	0	0	0	1	½	0	½	1	5½	6-7
4. Stefanov, Bulgarien ..	0	0	0	—	0	0	½	½	0	0	½	0	1½	12
5. Stein, Sovjet	1	0	1	1	—	0	1	1	½	1	1	0	7½	2
6. Geller, Sovjet	½	½	1	1	1	—	1	½	½	1	1	½	8½	1
7. Nikitin, Sovjet	½	½	1	½	0	0	—	½	½	½	0	½	4½	9
8. Hamann, Danmark ..	0	½	0	½	0	½	½	—	½	0	1	0	3½	11
9. Fuchs, Østtyskland ...	0	1	½	1	½	½	½	½	—	½	½	1	6½	5
10. Lutikov, Sovjet	½	½	1	1	0	0	½	1	½	—	1	1	7	3-4
11. Simagin, Sovjet	1	½	½	½	0	0	1	0	½	0	—	0	4	10
12. Matulovic, Jugosl. ...	0	0	0	1	1	½	½	1	0	0	1	—	5	8

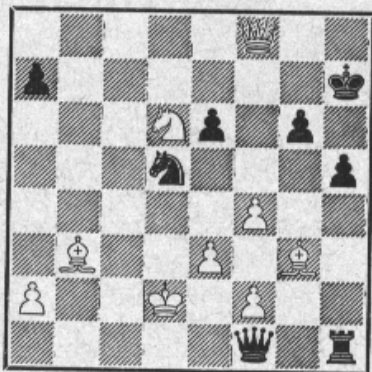
I første runde opstod følgende stilling i partiet mod Sovjetmesteren, stormester Stein, hvor jeg i angrebets interesse har ofret et par bønder:

Først ser vi på, hvor dårligt jeg fortsatte: —, D×h5? 2. Tg3!, Df7? (Bedre er 2. —, Lg6 med remischancer, da sort vinder h-bonden ret hurtigt) 3. T×f3, D×f3 4. D×f3 og nu vandt hvid slutspillet med den frie a-bonde. Så ser vi på, hvad jeg skulle have spillet og trækker ligger faktisk lige for: 1. —, La5! med truslen L×c3 fulgt af D×d5 etc. Et naturligt træk for hvid er: 2. Ld3, men alligevel spiller sort 2. —, L×c3 og efter 3. K×c3 følger 3. —, c4! 4. K×c4, Dc7† 5. Kb3, Db6† 6. Ka2, Tf2! og sort vinder eller 3. b×c3, Da7! 4. Thg2, c4! 5. L×c4, Tf2 og igen sort gevinst. Dækker hvid anden række med 4. Tgg2 følger alligevel 4. —, c4 og efter 5. L×c4 har sort muligheden 5. —, Te3! med afgørende angreb. Hvid har måske andre forsvarsmuligheder, men sorts chancer er gode og det ville jo have været en god start med et helt point.

I 7. runde opstod følgende stilling i partiet mod Simagin:

(Simagin)

(Hamann)

Fortsættelsen blev: 1. Df7†, Kh6 2. D×e6! (Den sikreste gevinstfortsættelse, da hvid truer Sf5† fulgt af matsætning) 2. —, De1† (Efter 2. —, Dc1† 3. Ke2!, Df1† smutter den hvide konge i sikkerhed på f3) 3. Kd3, Dc3† (Eller

3. —, Db1† med den smukke fortsættelse 4. Ke2!, Sc3† 5. Kf3, Dd3! 6. f5!, De2† 7. Kf4, Dg4† 8. Ke5, h4 9. Lf4†, Kh4 10. Se8!, D×f5† 11. D×f5, g×f5 med udækelig matsætning) 4. Ke4, Sf6† 5. Kf3, h4 6. Sf7†, Kh5 (Efter 6. —, Kg7 7. Sg5, Dc7 8. Kg2! vinder hvid) 7. Se5!, opgivet.

4322

Benoni

Hvid: Hamann. Sort: Cholmov.

1. d4, c5 2. d5, g6 3. e4, Lg7 4. Sf3, d6 5. c4, Sf6 6. Sc3, 0-0 7. Le2, e5 8. Lg5, h6 9. Le3?, Sg4 10. Ld2, f5 11. e×f5, L×f5 12. 0-0, e4 13. Sg5!!, S×h2 14. K×h2, Le5† 15. Kgl, h×g5 16. g4!, De7! 17. Kg2, Lc8 18. Dc2, Sd7 19. S×e4, Lf4 20. Lc3, Se5 21. f3, Ld7 22. Th1, Kg7 23. Th3, Th8 24. Tah1, T×T 25. T×T, Th8 26. T×h8, K×h8 27. Db1, Kh7

og remis på mit forslag. Hvid står noget bedre, men nok til at vinde på, er der næppe i stillingen.

Skoleskak igen

Så står vi foran vor 6. sæson i skoleskakken. I skal kun være 10 elever på jeres skole til og med 3. real for at deltage. Hvis I bare er et par stykker på skolen, får I let resten med, hvis I da ellers er gode ambassadører for vort ædle spil.

Hvorfor laver vi propaganda for skakspillet? Svaret findes måske hos filosofen, der siger: »Vi ville ikke erklære vor viden for stykværk, hvis vi ikke havde et begreb om et hele!«

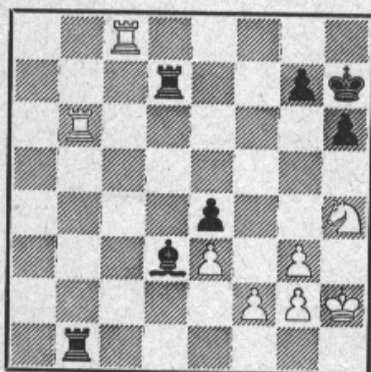
Vi har brug for mange til at løse skakspillets vidunderlige gåde ... Små bidrag modtages

med taknemmelighed, store med begærlighed!

Vindere på juli måneds opgaver: (1. opg. Dc4-e6†!!! 2. opg. Te3-e7!! 3. opg. Ta7-g7†!) 1. Jobs, Rishøj Pedersen, Mariager. 2. Holger og Ove Kvist, Naur. 3. Kuri Benny Larsen, Langebæk. Tak for mange løsninger!

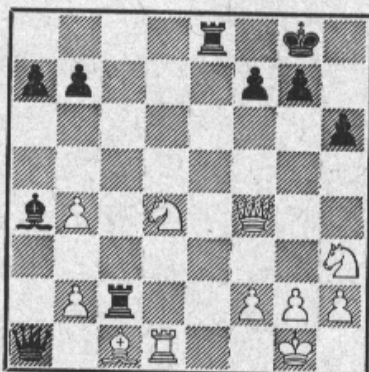
Her er tre nye opgaver, hvor jeg beder om 3-4 stærke træk. Når du har dem, så send løsningen ind til Børge Borgå, Kystvej 46, Åbenrå. Som sædvanlig udsættes der præmier i form af ældre skakblade. Løsninger modtages indtil d. 12. september.

1

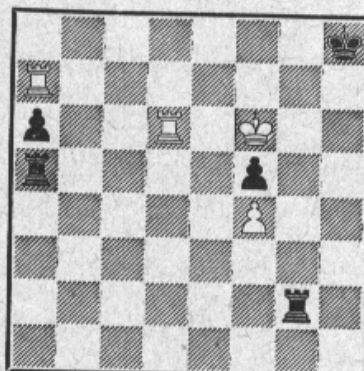
Hvid trækker

2

Sort trækker

3

Hvid trækker

Skole-skakken søges anerkendt

Nu vil man søge hjernearbejdet anerkendt i de kredse, som formidler tilskud og åbner an-

den adgang til økonomisk rygstød for de forskellige sportsgrene i Danmark. Hidtil har disse kredse ikke villet anerkende skak som en

»almennyttig sport«, og det finder skakfolkene urimeligt.

Søndag den 28. august drøftes på et møde i Middelfart, hvad der kan gøres for at bringe skoleskakken ind i en så fast organiseret form,

at der kan blive tale om tilskudsordninger eller anden form for økonomisk rygstød i skoleskakarbejdet, som er ved at tage et stort opsving her i landet.
»Jyllands-Posten«.

Triumf for dansk skoleskak: Skanderborg blev nordensmester

»16-17.000 skolebørn får nu undervisning i Norden«, kunne man læse i Oslo-aviserne i de dage, da nordensmesterskabet afvikledes i Oslo skakselskabs hyggelige lokaler under Trygve Wåges fremragende ledelse. Så meget større er Skanderborgs præstation. Sverige – sidste års overlegne vinder i Göteborg – måtte se sig slået, omend knebent, som det fremgår af nedenstående skema. Norges reservelag spillede med uden for konkurrencen, men klarede bravt for sig alligevel.

	Danmark	Sverige	Narvik	Reservelag	Pts.
1. Danmark	–	2½	5	3	7½
2. Sverige	3½	–	2½	2½	6
3. Narvik, Norge	1	3½	–	4	4½
4. Reservelag, Norge ...	3	3½	2	–	

Mange tilskuere – heriblandt *Sigurd Heiestad*, *Arne Krogdahl*, *Kurt Bockmann* m. fl. – overværede kampene og havde mange lovord for spillets høje kvalitet. Man må se i øjnene, at toppen af disse 24 drengespillere kan true f. eks. ethvert 3. div.s hold i Danmark. Og spillestyrken stiger år for år, synligt for alle iagttagere.

Fouden skakkampene afholdtes skakkongres med deltagelse af ledende skoleskakfolk. Den svenske rigskonstruktør *Lars Bäckström*, der havde bragt opsving i svensk skoleskak, deltog og kunne give værdifulde oplysninger om de ideelle økonomiske forhold, man nyder godt af i broderlandet. – Næste år afholdes NM-skabet i Danmark.

B. Borgå.

SKAK - som samleobjekt

Af Bernt Jensen, Brønshøj

At man kan spille skak er en selvfølgelig ting for læserne af disse linjer. At man også kan samle skak, vil det imidlertid nok undre en og anden at høre; for hvad vil det sige at »samle skak«?

Tit og ofte er jeg blevet mødt med ordene »Nå, det er dig, der samler på skakfrimærker!« – og det er ganske rigtigt, for sådan begyndte det. Jeg håber, at der sidder mange rundt omkring, der har taget ideen op efter den tidligere omtale af dette emne her i bladet – og måske også efter at have set min beskedne udstilling i Odd-Fellow Palæet, i forbindelse med hvilken K. S. havde arrangeret en jubilæumsturnering.

Man kan samle på meget andet end frimærker med skakmotiver, for de ca. 70 mærker, der findes, er forholdsvis hurtigt rendt sammen med lidt flid og ildhu. Man kan så begænse sig til det rent filatelistiske og holde sig til frimærker, FDC (førstedagsbreve) og særstempler. De sidstnævnte findes der mange af, og en energisk østtysker, Konrad Bloch, har udarbejdet en meget detaljeret katalogisering af samtlige filatelistiske skak-objekter. Ved en optælling af disse kommer man til et tal, der ligger over 500 – altså et ganske anseligt samleområde.

At de fleste samlere standser op her er kun naturligt, for der er mere end nok at gøre med at komplettere samlingen. Jeg for mit vedkommende er dog gået et par skridt videre, og jeg nævner bl.a. et samleobjekt som mærkater, etiketter etc. med skakmotiver. Alene af sådanne har jeg oparbejdet en specialsamling, der rummer over 200 stk. – og så mangler jeg endda Dansk Skak Unions mærkat!

Ex-libris med skakmotiver – helt eller delvis – er et andet smukt samleobjekt. Mærkværdigvis findes der kun 3-4 stk. af dansk oprindelse, men lande som Holland og Frankrig har især haft øje for de mange smukke skakmotiver, der er velegnede til at nedfælde i et ex-libris. Alene af skak-ex-libris findes der ca. 300 forskellige, så også her er der nok at tage fat på.

Så kan man samle på kort, det være sig prospekt-, kunst-, humor- etc. med skakmotiver i en eller anden form, og også her findes mange smukke eksempler på kunstneres idérigdom og fantasi i udformningen af de mange motiver, skakken frembyder.

Bliver man – som undertegnede – for alvor »bidt«, er der ingen grænser for, hvad man kan samle på, og det svære kommer snarere i at finde en begrænsning. Jeg nævner samleobjekter som fotos og karikaturer, autografer, klubemblemer, turneringsplakater, brevpapir og kuverter med særprægede motiver, malerier, reproduktioner, kobberstik o.l. – af pladshensyn dog i højere grad fotos af disse! – programmer, jubilæums- og tidsskrifter etc.

Som kuriosum nævner jeg endvidere »skak i reklamen«, og de fleste har vel set Dortmunderen, der er »uovervindelig på sit felt«. Også på dette område er mange smukke skakmotiver foreviget, som går godt ind i en all round-samling, og det er ikke i få henseender, man kan tale om »et godt træk«. Bl.a. siger Vereinsbank i Hamburg »Prämienbegünstigt sparen – ein überlegter Schachzug!« Ja, hvorfor ikke?

Et andet stort område er »humor i skakken«, og her har jeg mange sjove tegninger og vittigheder, der går igen i mange varianter. Alene et ord som »hængeparti« er jo som skabt til at lave en vits over – og så er der jo den skakspillende hund, der ikke er noget særligt, for den har kun fået remis en enkelt gang! Måske jeg en anden gang kan få overladt en side i »Skakbladet« til eksempler på skakhumor.

Det kan naturligvis ikke undgås, at man kommer ud for dem, der synes, at det er at gå over gevind med en sådan samlermani, men som samler tager man sig den slags udtryk for småborgerlighed let. Som en skakspiller kan have sin fornøjelse af at flytte brikkerne, kan en samler glæde sig over de mange smukke motiver.

Tre samlerområder er ikke omtalt, af hvilke det ene nok er det største: skaklitteratur. De, der samler på skakbøger, gør det vel nok i første række for at forbedre deres spillestyrke – så det samler jeg altså ikke på! Så kan man samle på problemer (2-, 3- og 4-trækkere) og litteratur herom – og endelig er der enkelte, der samler på brætter og brikker i forskellige mere eller mindre kunstfærdige udførelser. På den store udstilling »Schach im Wandel der Zeiten« i Leipzig 1960 kunne man bl.a. se den udvikling, skakbrikkerne i årenes løb har gennemgået fra primitive udførelser til f.eks. kunstfærdigt udformede porcelænsfigurer. Som et kuriosum kunne man også se bræt og brikker fremstillet af koncentrationslejr-fanger under den sidste verdenskrig.

Der findes en bog af østtyskeren Grätz, der hedder »Schach – mehr als ein Spiel«, og har en eller anden fået lyst til at fordybe sig i skakken, set ud fra en anden synsvinkel end den traditionelle, kan bl.a. denne bog anbefales.

De næste frimærker med skakmotiver, der forventes udsendt, kommer fra Cuba i anledning af den forestående olympiade i Havana, og bladets redaktør har bedt mig nævne, at Støtteforeningens kasserer, Børge Andersen, påtænker et arrangement med hensyn til modtagelse af bestillinger på førstedagskuverter. Rart at se, at også andre har øje for, at skak kan være mere end et spil!

DIVISIONS-TURNERINGEN

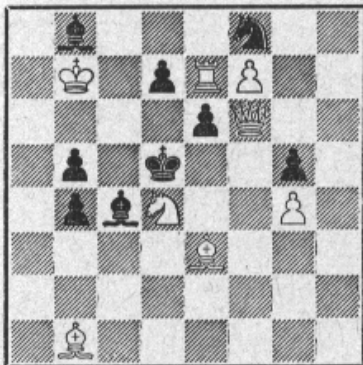
Så skal vi til det for femte gang. Dansk Skak Unions danmarksturnering for hold – divisions-turneringen – indleder 1. runde den 18. september med følgende kampe: 1. *division*: Københavns Skakforening–Studenteforeningens Skakklub I, Frederiksberg Skakforening–Sundbyernes Skakklub I, Århus nordre Skakklub I–Herning Skakforening I og Odense Læseforening I–Industriforeningens Kampklub I. – 2. *division, gruppe 1*: Gladsaxe–Helsingør, Indslev–»Frem«, Odense, Vordingborg–Glostrup og Roskilde I–Industriforeningens Kampklub II; *gruppe 2*: Holstebro–»Evans«, Vejle, Århus nordre Skakklub II–Ålborg Skakforening, Århus Skakklub–Nørresundby, Vejlbj-Risskov–Randers Skakklub. – 3. *division, gruppe 1*: Hillerød–Virum, Roskilde II–Sundbyernes Skakklub II, Frederikssund–Industriforeningens Kampklub III, Rønne–Studenteforeningens Skakklub II; *gruppe 2*: Vejle–Allested–Karise, Odense Skakklub–Maribo, Odense Læseforening II–Nykøbing F., Kassepose–Slagelse; *gruppe 3*: Århus nordre Skakklub III–Lemvig, Hjørring–Skjern, Hurup–»Aros«, Århus, Års–Herning Skakforening II; *gruppe 4*: Tønder–Varde, Århus nordre Skakklub IV–Sønderborg, Horsens–Gråsten, Haderslev–Esbjerg Skakforening. – Turneringsleder er Heinrich Jørgensen, Ingemannsvej 15, Slagelse. – Anden runde spilles den 2. oktober.

PROBLEMSKAK

Under ledelse af Jan Mortensen og O. G. Lauritzen

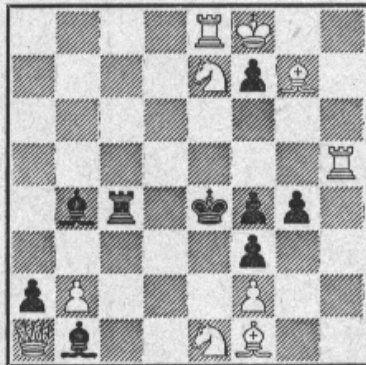
Originalopgaver

8393. Ole Balslev,
København

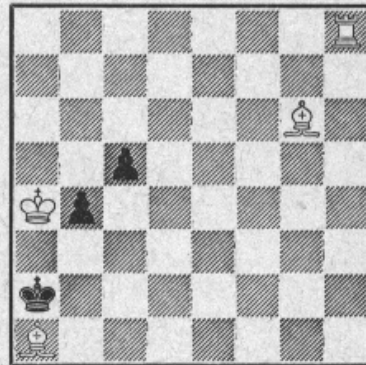
Mat i 2 træk

8394. Erik Poulsen,
Brønderslev

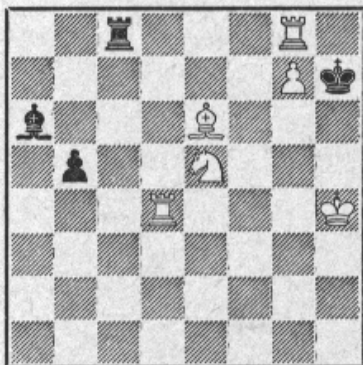
Mat i 2 træk

8395. H. V. Tuxen,
Ilz (Østrig)

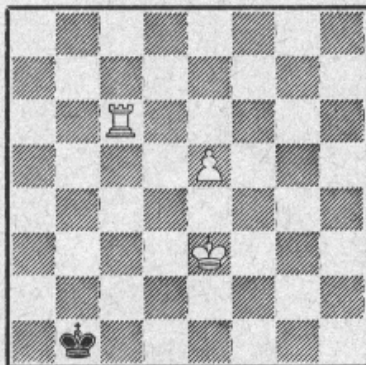
Mat i 2 træk

8396. Poul Hage,
Rønne

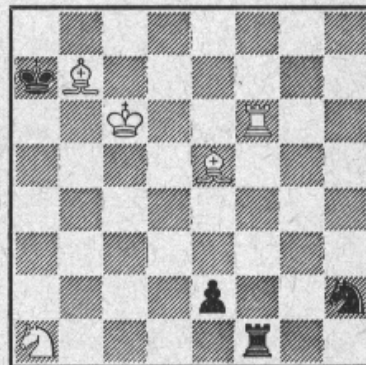
Mat i 3 træk

8397. W. Speckmann
Hamm (Tyskland)

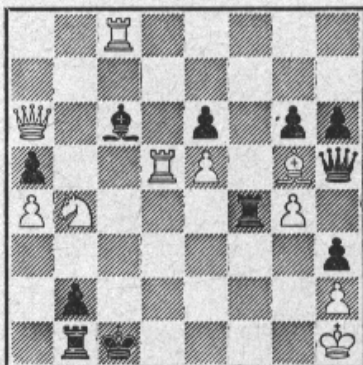
Mat i 5 træk

8398. H. P. Rehm,
Karlsruhe (Tyskland)

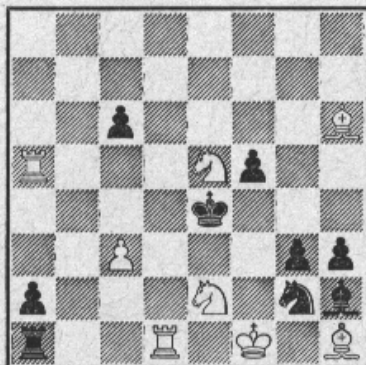
Mat i 8 træk

8399. Arthur Madsen,
Svendborg

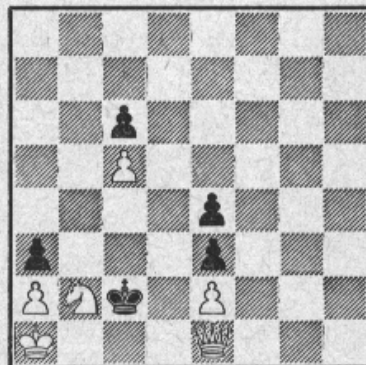
Selvmat i 2 træk

8400. E. Wennick,
Hälsingborg (Sverige)

Selvmat i 2 træk

8401. P. A. Petkow,
Sofia

Selvmat i 6 træk

Løsninger til opgaverne i julinummeret

Nr. 8375 af G. Brogi og R. Prete: 1. Sa6.

Nr. 8376 af Fr. Hoffman: 1. Sf4. God nøgle, der giver 2 flugtfelter og frigør løber. (O.G.L.).

Nr. 8277 af H. V. Tuxen: 1. Dg5.

Nr. 8378 af E. Wennick: 1. S×d6. 4 trusler, som realiseres hver for sig. (V.R.).

Nr. 8379 af Poul Hage: 1. g3, truer 2. Th4†. 1. —, Sg3, 2. Sf4†. 1. —, Sh2, e5, 2. Tg5†. 3 modelmat. (V.R.).

Nr. 8380 af S. Jensen: 1. d6, f6, 2. Th8!

Nr. 8381 af B. Kozdon: 1. Se4, truer 2. Sb2†. 1. —, Ke4, 2. Df4†. 1. —, Kd5, 2. Dc3. 1. —, Tc6, 2. Sc5†. 1. —, Tc8, 2. Sf4†. En variantrig opgave med god nøgle! (O.G.L.).

Nr. 8382 af Arthur Madsen: 1. Da6, f6, 2.

Sh6, Kh6, 3. Df6†, Kh5, 4. Dg7. 1. —, Kg8†, 2. Df6, Lg7, 3. Lf7†, 4. La2. Overraskende variant. (V.R.).

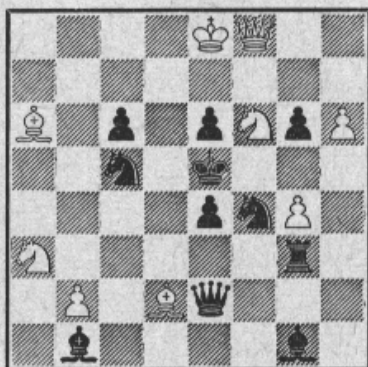
Nr. 8383 af E. A. Petrov: 1. Kh3, 2. Dg6†, 3. Lc1†, 4. Kh4, 5. Dg5†.

Løserturneringen

Total juli: N. Andersen 43, A. K. Buhelt 411(17), Steen Christensen 37(1), P. Dalberg 25, A. Ditmer 345(9), B. Guldager 106, C. M. Hansen 78, H. Helledie 77, V. E. Hesselberg 335, Johan Jørgensen 227(7), Hans P. Larsen 350(4), Henning Larsen 104, K. B. Larsen 61, Knud Larsen 15, T. Krusé 8, H. U. Nielsen 91, S. Nielsen 182, P. Reinseth 163, V. Røpke 50 (34), K. Thrane 229(8) og øvrige lødere uforandrede.

Dom i Skakbladets tretræksturnering 1964

8151. H. Knuppert
1. præmie

1. Dg7, truer 2. Sd7†
1. —, Scd3 2. Lc3†
1. —, Sfd3 2. Sc4†

Forfatterens første tretrækker.

Efter sorte springertræk til d3 opstår der dualforsvar af Herpai-typen, idet hvid i den ene variant gør brug af spærringen for De2 i sit 2. træk og af spærringen for Tg3 i mat-trækket, og i den anden variant omvendt.

8152V. P. Rasch Nielsen
2. præmie

1. Dg4? Sb3!
1. Df7? Tf1!
1. Dc8, truer 2. D×a8
1. —, Le4 2. Dg4
1. —, Lf3 2. Df8
1. —, Sf4 2. Df8

Det hidtil indholdsrigeste eksempel på Rødvretemaet, idet der er 3 temavarianter (dog kun 2 prøvespil).

8172. H. Knuppert
3. præmie

1. D×c5? Sb2!
1. D×e5? Sf2!
1. Dd6, truer 2. Sc6
1. —, Sc3, Sb2 2. De5
1. —, Se3, Sf2 2. Dc5

Rødvretemaet (den modificerede form med én forsvarer) med den nyhed, at trækkene Sb2 og Sf2, som er de gode forsvar i prøvespillene, er indkoblet i løsningen som rene afledninger.

1. *bædrende omtale*, 8191, Aug. Jenssen. Ka2, Dc2, Le5, Sb7, Sc4, Bf3, Bg3, Bg4, Bg5, Bh2 - Kd5, Th3, La8, Lh4, Bc6, Bc7, Bd4, Bh5. 1. Db3, Lb7, hg4, Ke6 2. Sd6. 1. —, c5,

Lg5 2. Sb6. 1. —, d3 2. Sa5. 1. —, L, Tg3
2. Sb2. 1. —, Th2 2. Sd2. Flecktema med
ialt 6 modelmatter.

2. *bædrende omtale*, 8162, Poul Hage. Kh1,
Tc5, Th5, Lg8, Se6, Be2 - Ke4, Da7, Tb6,
La4, Lh8, Bb4, Bb7, Be3, Be5, Bg4, Bg6. 1.

Tg5, truer 2. Tg4. 1. —, Lc6 2. Tc4. 1. —,
Te6 2. Le6. Dublering af bindingsmodelmat.

Spærrefrist i 3 måneder.

O. G. Lauritzen. Jan Mortensen.

KORRESPONDANCESKAK

Indenlandske turneringer

Turneringsleder: *Axel Nielsen*, Klostervej 23, Odense, tlf. (09) 12 52 50, girokonto 9638

I mesterklassen og 1. klasse startes nye grupper, når der foreligger 7 tilmeldelser. I 2., 3. og 4. klasse startes der såvel 7-mands som 4-mands grupper. I 7-mands grupperne spiller hver deltager 1 parti og i 4-mands grupperne 2 partier med hver af de øvrige. Man bedes ved tilmeldelsen anføre, om man vil starte i en 7-mands eller en 4-mands gruppe. Indskud: Mesterklassen kr. 15,00, 1. kl. kr. 12,00, 2., 3. og 4. kl. kr. 10,00. Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. kl. efter spillestyrke, alle *øvrige* spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme. — Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne opgive gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »Personligt medlem«. — Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskuddet er betalt.

Landsholdsklassen 1966

Tilmeldelser modtages indtil 5. september. Se iøvrigt indbydelsen i augustnummeret.

Landsholdsklassen 1965

Stillingen pr. 15. august med resterende partier i parentes: Gunnar Nielsen 6(1), Verner Nielsen 4(2), A. Berggreen 3½(2), Hans Rasmussen 3(3), P. Korning 3 (3), Bent O. Pedersen 2(2), H. Laurberg 2(4), Lau. Laursen 1½(5), H. Neergaard 0(0).

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1965: Hans Rasmussen vundet over Bent O. Pedersen og over H. Neergaard, Anders Berggreen vundet over Hans Rasmussen, P. Korning vundet over H. Neergaard, P. Korning remis med A. Berggreen, Lau. Laursen og Gunnar Nielsen.

Mesterklassen: 155: 1-2, 2/4, 2/7, 2/3. — 156: 6-4.

1. klasse: 287: 3/1. — 288: 5/7, 5/1. — 289: 6/7, 4/2, 4-7. — 291: 5/1, 5/7.

2. klasse: 563: 5/2. — 564: 3/4, 2 skal indsende afskrift mod 4. — 567: 3-4, 5/1, 5/6, 5/7. — 569: 5/4, 3/4. — 570: 5/6. — 571: 1 er tavs og får 0 mod 3, 4 og 5. — 572: 7-1, 4/5, 1-6, 6-7. — 573: 3/4, 2/1, 2/3, 2/5, 6/3, 5/4, 7/5, 7/1. — 575: 7-1, 1/3, 2/3, 4/3, 6/3, 7/3, 6-7. — 576: 4/1. — 577: 3/2, 5/1, 5-3, 6/1, 3/1. — 578: 4/7 på tid, 5 og 7 har ikke meddelt ferie, og denne gælder derfor ikke.

3. klasse: 633: 7-1. — 636: 2/1. — 639: 2/7, 5/4, 5/6, 5/2. — 642: 5/1. — 645: 1/4, 1/4 på tid. — 646: 5/2. — 647: 2-5. — 648: 3-1, 7-3. — 649: 3/5. — 650: 2-4, 3/2. — 651: 2/7, 6/1, 4/7.

— 652: 5/6, 5/1, 6/2, 4/7, 1/7, 7/3, 7/2. — 654: 2 opgiver alle.

4. klasse: 544: 4/3. — 551: 6/2, 7/1. — 553: 1/5, 1/4, 1/6, 7/4. — 555: 5/4, 7/4, 2/5. — 556: 2/6. — 558: 2/1, 2/1, 2/4. — 560: 4/1, 2/4, 2/4, 1/4, 1-2. — 561: 3-6. — 562: 3/4. — 563: 1/4, 3/5. — 564: 1/2, 5/4, 5/2.

Afsluttede grupper

III 633:

1. Benny J. Duun, København	3½	
2. Henry P. Jensen, Hvornum	4½	2. 18,65
3. Erik Svendsen, Byrum	5	1. 24,00
4. S. Dresling, Gentofte	1	
5. Vald. Sørensen, Aalholm	1	
6. Jens Kr. Vigen, Skals	0	
7. Johanne Nielsen, Odense	4	3. 13,35

6 reagerede ikke på henvendelse i »Skakbladet« og får 0 mod 4 og 5.

III 636:

1. Svend Nielsen, Tåstrup	4	2. 18,65
2. Lars Hyldkrog, København	5½	1. 24,00
3. Ebbe Dinesen, Assens	1	
4. Kjær Laursen, Ø. Alling	0	
5. H. F. Andresen, Åbenrå	3½	3. 4,45
6. K. Jensen, Gredstedbro	3½	3. 4,45
7. J. Klausen, Nr. Snede	3½	3. 4,45

III 639:

1. Torben Lentz, Nørresundby	0	
2. Jørn Sørensen, Ikast	4	3. 13,35
3. P. Melchior, København	1	
4. Bjørn Riise, København	3	
5. Ebbe Lorentzen, Veksø	5	1.-2. 21,30
6. Osvald Larsen, Sierslev	5	1.-2. 21,35
7. Aksel Hansen, Næstved	3	

IV 544:

1. Bruno Nielsen, Mølvang	5	2.	18,65
2. Sandor F. Helle, Hvidovre	2½		
3. Hans O. Raahauge, Rødby	3		
4. Paul Sandholt, Lyngby	3½	3.	13,35
5. Holger Nielsen, Odense	0		
6. Bent Hansen, Valby	6	1.	24,00
7. H. Rasmussen, Odense	1		

III 650:

1. V. Poulsen, Helsingør	0		
2. Niels Andersen, Fjerritslev	3½	2.	13,35
3. H. J. Bjørnhart, Århus	3		
4. Søren Petersen, Sandby	5½	1.	18,65

Axel Nielsen.

Internationale turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF: *Lektor Arne Henriksen, Tarm*, tlf. 149, girokonto 105915

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF kr. 14,00, indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 8,50. Såvel i ICCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF kr. 17,00, Europaturneringerne kr. 11,50. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 50 øre til porto.

Efterlysning!

Til matchen mod England (se august-nr.) mangler vi en landsholdsspiller og en mesterspiller. Anmeldelse omgående til Arne Henriksen, Syrenvej 34, Tarm, tlf. 149.

Løsningerne til studierne på forsiden

- Nr. 1: (Deutsche Schachzeitung 1953): 1. d7, Tc4†. (Efter 1. —, Td4 2. Td1, T×d7 3. T×d7, h×g4 4. Kd3 vinder hvid) 2. Kd3!, T×c1 3. Ke2! (Ikke 3. Kd2 for Tc5!) 3. —, Tc2† 4. Ke3, Tc3† 5. Ke4, Tc4† 6. Ke5, Tc5† 7. Kf6!, Td5 8. d8(D), T×d8 (8. —, h×g4 9. Dc7!) 9. g4–g5† mat.
- Nr. 2: (Deutsche Schachzeitung 1958): 1. Kd7!, Th6 (Tårnet kan ikke forlade »sekseren« for 2. Tf8†, Kb7 3. Kd6† og mat) 2. Tg8†! (Men ikke 2. Tf8† for 2. —, Kb7 3. Ke8†, Kc8 4. Kf7†, Kd7 5. Kg8†, Ke6) 2. —, Kb7 3. Ke8†, Kc8 4. Ke7†, Kc7 5. Kf8†, Kd6 6. Kg7!, Te6 7. Te8† mat.
- Nr. 3: (Deutsche Schachzeitung 1964): 1. a4!, b×a4 2. a7, Ta6 3. g6!, f×g6 4. Tg8, T×a7 5. T×g6 fulgt af g2–g3† mat.
- Nr. 4: (Deutsche Schachzeitung 1953): Hvid kan ikke klare problemerne med 1. Tf1 for svaret 1. —, Ta7† fulgt af Ta1 og efter 1. Tb4 følger ganske enkelt 1. —, Th4! 2. c4, T×c4 etc. Hvid spiller: 1. Tg4†!, Kf8 (Eneste træk, da Kf7 bevares med Tf1, idet Ta7† nu er udelukket og efter 1. —, Kh8 følger 2. Tb4, fordi sort nu ikke kan spille Th4, for så falder tårnet med skak!) 2. Tf4†, Ke8 3. Te4†, Kd8 4. Td4†, Kc8 5. Tb4! (Nu besvares 5. —, Th4 med 6. c4! og efter 6. —, T×c4 følger 7. T×c4†!) 5. —, Ta7† 6. Kb5, Ta5† (6. —, Ta2 besvares med 7. Tb3!, men ikke med 7. K×b6 for 7. —, Tb8!) 7. Kc6, Tc5† 8. K×b6, Tc7 9. Ka6, T×c2 10. Tb3, Kc7 11. Ka5 og hvid erobrer bonden.
- Nr. 5: (Deutsche Schachzeitung 1955): 1. Kg3, f2! (Kun med dette træk stilles hvid overfor vanskeligheder) 2. K×f2 (Men ikke 2. T×f2 for 2. —, T×a7 3. Tb2, Ka4 4. Kf3, Tb7 5. Ke3, Ka3 6. Tc2, Td7 7. Ke2, Td4 8. Ke1, Th4 og sort vinder) 2. —, T×a2† 3. Ke1!, T×a7 4. Kd1, Ta1† (Eller 4. —, b3 5. Th5† fulgt af Kc1 med remisstilling) 5. Kc2, Ta2† 6. Kb3!, T×h2 og hvid er pat.
- Nr. 6: (Deutsche Schachzeitung 1966): Hvid har stor materiel overvægt, men det hjælper ikke meget mod sorts trussel d2–d1(D)††. Efter 1. Ke2 æder den sorte konge først det hvide tårn og går så igang med de hvide bønder og vinder. Der er dog en snedig redning for hvid og den ser således ud: 1. Tg7†, K×h6 2. Tg6†, K×h5 3. Tg5†, K×h4 4. Tg4†, K×h3 5. Tg3†, K×h2. Alt dette er tvang eftersom sort, hvis han ikke slår bønderne får Ke2 lige i hovedet! Men hvad nu? Jo – løsningen er nær: 6. Kf2!, d1(D) 7. Th3†!, K×h3 og nu er hvid pat!

NYHEDER

(fortsat fra 2. omslagsside)

Ændringer i reglementer

Ved hovedbestyrelsesmødet den 14. august blev der vedtaget nogle ændringer til reglementerne for enkeltmands- og divisionsturneringen. Interesserede kan i begrænset omfang rekvirere de gældende reglementer hos sekretæren, E. Meedom, Kirkebakken 14, Glostrup.

Week-end-turneringen i Vejle

Vejle Skakklub og »Evans«, Vejle, havde stor succes med deres Week-end-turnering den 6. og 7. august. Man havde kun ventet ca. 60 deltagere og der var derfor kun afsat syv runder i en timesturnering efter samme mønster som i Risskov-turneringen. Nu kom der ialt 110 spillere (det viser tydeligt interessen for den art turneringer og andre klubber gør nok klogt i at arrangere noget lignende) og heraf var mange internationale deltagere: 11 tyskere, 3 svenskere, 2 englændere og 2 nordmænd. Den samlede præmiesum beløb sig til 2375 kr. plus flere ærespræmier og den var forhøjet med 850 kr. på grund af det store deltagerantal. Præmielisten kom til at se sådan ud: *Seedede:*

1. præmie, kr. 550,00 + ærespræmie, Børge Andersen, København, 6½ p. 2. præmie, kr. 350,00, Eigil Pedersen, Århus, 6½ p. 3. præmie, kr. 200,00, Jørgen Aaskov, Odense, 6 p. 4. præmie, kr. 150,00, F. Fihl-Jensen, København, 5½ p. 5. præmie, kr. 100,00, Ulrik Rath, Verringe, 5½ p. 6. præmie, kr. 100,00, Sigfred From, Hoven, 5½ p. 7. præmie, kr. 75,00, Aage Hau, Grenå, 5 p.

Ikke-seedede: 1. præmie, kr. 175,00 + ærespræmie, Jan Pedersen, Norge, 5½ p. 2. præmie, kr. 125,00, Jens Otto Petersen, Odense, 5 p. 3. præmie, kr. 100,00, Richard Poulsen, Jerslev, 5 p. 4. præmie, kr. 100,00, H. Heinrich, Neumünster, 5 p. 5. præmie, kr. 75,00, Erik Sundien, Kollemorten, 4½ p.

Juniøres: 1. præmie, kr. 100,00, Bo Jacobsen, Randers, 4½ p. 2. præmie, kr. 75,00, Øystein Skar, Norge, 4½ p.

Old boys: 1. præmie, kr. 100,00, Thomas Nielsen, Vejle, 3 p.

Danmarks hold til skakolympiaden

Efter nogle fødselsveer har Dansk Skak Union udtaget følgende spillere til at repræsentere fædrelandet ved Verdensskakforbundets olympiade i Havanna på Cuba i oktober og november: Bent Larsen, Jens Enevoldsen, Børge Andersen, Brinck-Clausen, Eigil Pedersen og S. H. Petersen. Der mangler Sv. Hamann, der imidlertid ikke kan afse tid til turen. Han studerer og er blevet flittig.

Oplægget til begivenheden er storstilet. Fra Havanna meldes om luksusindkvartering på Havanna Libre Hotel med svømmebad, dampbade, biograf, bar, cafeteria og meget andet til spillernes bekvemmelighed. Hvert hold får en bil stillet til rådighed under opholdet. De europæiske spillere flyves til Cuba fra Praha over Arkangelsk og Canada til Havanna.

Kæmpemæssige simultan-forestillinger er planlagt. Den største synes at skulle omfatte 5400 deltagere. Læg mærke til tallet. Det er ikke en trykfejl. Det formodes, at der bliver mere end én, der skal spille mod den flok.

Cuba er et af de lande, der har de største skaktraditioner. I forrige århundrede spillede Steinitz og Tschigorin deres to matcher om verdensmesterskabet på Cuba, og matchen Lasker-Capablanca blev ligeledes spillet dér. — Sidst, men ikke mindst: Capablanca var cubaner.

I de senere år har regimet udfoldet store anstrengelser for at popularisere skak efter russisk mønster.

I 1965 deltog omkring 65.000 i skakarrangementer på Cuba. Man har spillet en række meget store internationale turneringer, bl. a. de tre såkaldte Capablanca-mindeturneringer. Interessen for skak er i voldsom vækst, og olympiaden er naturligvis en begivenhed, som cubanerne vil søge at gøre uforglemmelig.

Der venter de danske deltagere en ikke helt almindelig oplevelse. Men bortset fra den turistmæssige side af sagen, må det forventes, at vi denne gang kommer med i finalegruppen. Hvorledes det går dér, kan man gætte om. Vi har i år for første gang Bent Larsen med på førstebrættet og et godt, slagkraftigt hold.

»Politiken«.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udgår hver måned. Abonnement kan tegnes på bladets ekspedition, Danmark, Norge, Sverige, Island og Finland kr. 24,00 pr. år, øvrige udland kr. 26,00 pr. år. Enkelte numre kan fås i ekspeditionen à kr. 2,25.

Dansk Skak Union:

Formand: O. Schøller Larsen, Æblehavevej 9, Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: Robert Falborg, Akademihaven, Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl.13-18). Giro 208 01.

Sekretær og propagandaleder: E. Meedom, Kirkebakken 14, Glostrup.

Korrespondanceafd.: Skakforhandler Axel Nielsen, Klostervej 23, Odense. Tlf. (09) 12 52 50.

Redaktion: Ledende redaktør: Eigil Pedersen, Bjørnholmsallé 19, Viby J. Tlf. (061) 4 74 72. — Problemskak: Jan Mortensen, Sct. Olavsallé 44, Tåstrup, tlf. (01) 99 25 58 (originalopgaver), og O. G. Lauritzen, Ålekistevej 213 A¹, Vanløse, tlf. (01) 71 70 78 (løsninger).

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 208 01.

SKAKMATERIEL

Skakbrikker , plastic, unionsmodel, røde og hvide, i papæske	14,75
Skakbrikker , plastic, unionsmodel, røde og hvide, med filt, i papæske ...	17,75
Skakbrikker , plastic, unionsmod., røde og hvide, m/ filt og fyld, i papæske	20,50
Skakbrikker , plastic, »Stauntonmodel«, sorte og hvide, med filt og fyld i bunden, i plasticæske	24,25
Skakbrikker , »Stauntonmodel«, ahorntræ, naturpolerede, i papæske, kongens højde 60 mm	11,60
Samme, kongens højde 70 mm 15,50 – Kongens højde 85 mm, i træske ...	25,50
Skakbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, naturpolerede, kongen 65 mm	16,80
Samme med filtunderlag	19,25
Skakbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, naturpolerede, kongen 68 mm	20,35
Samme med filtunderlag	23,25
Skakbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, naturpolerede, kongen 76 mm	24,25
Samme med filtunderlag	26,75
Skakbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, naturpolerede, kongen 82 mm	28,60
Samme med filtunderlag	31,25
Skakbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, lakerede, med filt, kongens højde 65 mm	21,25
Samme, men kongens højde 68 mm	25,30
Samme, men kongens højde 76 mm	30,00
Samme, men kongens højde 82 mm	33,85
Fine turneringsbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, naturpolerede, med den fint udskårne springer, filtunderlag, i trææske, kongen 76 mm ...	33,85
Samme, men kongens højde 82 mm	38,25
Fine turneringsbrikker , »Stauntonmodel«, buxbomtræ, lakerede, med den fint udskårne springer, filtunderlag, i trææske, kongen 76 mm ...	38,25
Samme, men kongens højde 82 mm	51,00
Eksklusive turneringsbrikker , original »Stauntonform«, buxbomtræ, lakerede, m/ filtunderlag og blyindlæg, i trææske m/ klaplåg, kongen 68 mm	44,50
Samme, men kongens højde 76 mm 52,50 – Kongens højde 82 mm	59,75
Papskakbræt , sammenfoldeligt, svær kvalitet 42 × 42 cm, plasticlakeret ...	6,60
Samme 45 × 45 cm (alm. klubstørrelse) 7,25 – 48 × 48 cm	7,75
Papskakbræt , firdelt, sammenfoldeligt to gange, fylder så 23 × 23 cm ...	8,25
Skakbræt af voksdug , med juteunderlag, 40 × 40 cm 9,65 – 48 × 48 cm ...	11,85

TRYKSAGER

Noteringshæfte til 50 partier à 60 træk, format 16½ × 12½ cm	2,25
Noteringshæfte til 50 partier à 70 træk, format 20 × 13 cm	2,50
Noteringsbog til 200 partier à 70 træk, indb.	20,00
Noteringslister til 60 træk: 100 stk. 3,30 – 1000 stk.	29,75
Noteringslister til 70 træk, med diagram: 100 stk. 3,85 – 1000 stk. ...	35,25
Noteringslister , dobbelte, til 100 træk: 100 stk. 11,00 – 1000 stk.	107,00
Carbonpapir til samme: pr. stk. 9½ øre – 100 stk.	8,50
Hængepartikuvert 0,06 – Samme med indlæg til hemmeligt træk	0,08
Turneringskort til Monrads-turnering, 8 runder, fås i 5 farver, 100 stk. ...	5,00
Navneseidler til holdkampe, fås i 5 farver, 100 stk.	3,00
Medlemskort til afstempling, til 6 måneder eller kvartaler	0,05
Medlemskort til afrivning, til 6 måneder eller kvartaler	0,11
Turneringsskema med rundetabel og spilledato, modstandernumre i hver rubrik – til 6 spillere 0,11 – 8 spillere 0,11 – 10 spillere 0,14 – 12 spillere 0,14 – 14 spillere 0,16 – 16 spillere 0,16 – 18 spillere	0,18
Turneringstavle på karton (alle mod alle) – til 8 spillere 0,30 – 12 spillere 0,35 – 16 spillere 0,40 – 20 spillere	0,45
Turneringstavle på karton (Monrads-turnering) – til 12 spillere 0,40 – 20 spillere 0,50 – 28 spillere	0,65

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, Odense – Telf. (09) 12 52 50

Dansk postgiro 9638 – Svensk postgiro 547003 – Norsk postgiro 99324

A. BACKHAUSEN, HORSBENS.

KØBENHAVN S
MILANOVJ B A
HR KAJ DYHR